

ANNESS I

SOMMARJU TAL-KARATTERISTI TAL-PRODOTT

Prodott medičinali li m'ghadux awtorizzat

1. ISEM TAL-PRODOTT MEDIĊINALI

Clopidogrel BMS 75 mg pilloli miksija b'rita

2. GHAMLA KWALITATTIVA U KWANTITATTIVA

Kull pillola miksija b'rita fiha 75 mg clopidogrel (b'hala hydrogen sulphate).

Sustanzi mhux attivi: kull pillola fiha 3 mg lactose u 3.3 mg castor oil idroġenat

Għal-lista kompleta ta' sustanzi mhux attivi, ara sezzjoni 6.1.

3. GHAMLA FARMAĊEWTIKA

Pillola miksija b'rita

Roża, tonda, konvessa miż-żewġ naħat, b' "75" imnaqqax fuq naħa waħda u "1171" imnaqqax fuq in-naħa l-oħra.

4. TAGHRIF KLINIKU

4.1 Indikazzjonijiet terapewtiċi

Clopidogrel huwa indikat fl-adulti għall-prevenzjoni ta' avvenimenti aterotrombotiċi f':

- Pazjenti li għandhom infart mijokardijaku (minn ftit jiem sa inqas minn 35 jum), puplesija iskemika (minn 7 ijiem sa inqas minn 6 xhur) jew mard stabbilit ta' l-arterji periferali.
- Pazjenti li għandhom is-sindromu koronarju akut:
  - Bis-segment mhux ST elevat (angina instabbli jew infart mijokardijaku mhux-mewġa-Q), li jinkludu pazjenti fi process li titpoġġa *stent* wara intervent koronarju perkutaneju, flimkien ma' acetylsalicylic acid (ASA).
  - Infart mijokardijaku akut b' segment ST elevat, flimkien ma' ASA f' pazjenti ittrattati bil-mediċini u eligibbli għat-terapija trombolitika

Għal aktar informazzjoni jekk jogħġbok irreferi għal sezzjoni 5.1.

4.2 Pożoloġija u metodu ta' kif għandu jinghata

- Adulti u anzjani

Clopidogrel għandu jinghata darba kuljum b'hala doża ta' 75 mg ma' l-ikel jew minghajru.

F'pazjenti bis-sindromu koronarju akut:

- Bis-segment mhux ST elevat (angina instabbli jew infart mijokardijaku mhux-mewġa-Q): il-kura bi clopidogrel għandha tinbeda b' doża waħda qawwija tal-bidu ta' 300 mg u titkompli b' 75 mg darba kuljum (b' acetylsalicylic acid (ASA) 75 mg-325 mg kuljum). Billi dozi oghla ta' ASA kienu assoċjati ma' riskju ikbar ta' dmija huwa rakkomandat li d-doża ta' ASA ma tkunx ikbar minn 100 mg. Ma giex stabbilit formalment l-aħjar tul tal-kura. Tagħrif minn studji kliniċi jindika li l-kura tista' tibqa' sejra sa 12-il xahar, u l-aħjar benefiċċju gie osservat fi żmien 3 xhur (ara sezzjoni 5.1).
- Infart mijokardijaku akut bis-segment ST elevat: clopidogrel għandu jinghata b'hala doża waħda kuljum ta' 75 mg li tinbeda wara doża qawwija tal-bidu ta' 300 mg flimkien ma' ASA u bis-sustanzi trombolitiċi jew mingħajrhom. Pazjenti li għandhom iżjed minn 75 sena fl-età għandhom jinbdeu fuq clopidogrel mingħajr id-doża qawwija tal-bidu. It-

terapija ikkombinata għandha tinbeda mill-aktar fis possibbli wara li s-sintomi jitfaċċaw u titkomplu għal mhux anqas minn erba' ġimgħat. Il-benefiċċju ta clopidogrel ma' ASA għal aktar minn erba' ġimgħat ma kienx studjat f'din is-sitwazzjoni (ara sezzjoni 5.1).

- Farmakoġenetika
L-istatus ta' CYP2C19 f'metabolizzatur dgħajjed huwa assoċjat mal-rispons mnaqqas tal-clopidogrel. L-aħjar sistema tad-dożagġ għall-metabolizzaturi dgħajfa għadhom ma ġewx determinati (ara sezzjoni 5.2).
- Pazjenti pedjatriċi
Is-sigurtà u l-effikaċja ta' clopidogrel fit-tfal u fl-adolesxenti għadhom ma ġewx stabbiliti.
- Indeboliment renali
L-esperjenza terapewtika hija limitata f'pazjenti b'indeboliment renali (ara sezzjoni 4.4).
- Indeboliment epatiku
L-esperjenza terapewtika hija limitata f'pazjenti b'mard epatiku moderat li jista' jkollhom dijatezi emorraġika (ara sezzjoni 4.4).

4.3 Kontra-indikazzjonijiet

- Sensittività eċċessiva għas-sustanza attiva jew għal xi sustanzi mhux attivi.
- Indeboliment sever tal-fwied.
- Dmija qawwija patoloġika bħal f'ulċera peptika jew emorraġija fil-kranju.

4.4 Avviżi speċjali u prekawzzjonijiet speċjali għall-użu

Minhabba r-riskju tad-dmija u effetti ematoloġiċi mhux mixtieqa, kull meta jkun hemm sintomi kliniċi waqt il-kura li jindikaw dmija għandhom jiġu stabbiliti mal-ewwel l-għadd taċ-ċelluli tad-demem u/jew ittestjar ieħor xieraq (ara sezzjoni 4.8). Bħal fil-każ ta' sustanzi oħra kontra l-plejtlets, clopidogrel għandu jintuza b'kawtela f' pazjenti li jista' jkollhom riskju ta' iktar dmija minn trawma, operazzjoni jew kundizzjonijiet patoloġiċi oħra u pazjenti li jkunu qed jirċievu l-kura b'ASA, heparin, inibituri ta' glycoprotein IIb/IIIa jew mediċini kontra l-infjammazzjoni li m'humiex steroidi (NSAIDS) li jinkludu l-inibituri ta' Cox-2. Il-pazjenti għandhom jiġu osservati b'attenzjoni għal kull sinjal ta' dmija inkluż dmija moħbija, speċjalment waqt l-ewwel ġimgħat tal-kura u/jew wara proċeduri kardijaċi invażivi jew operazzjoni. Mhux rakkomandat l-użu ta' clopidogrel flimkien ma' sustanzi kontra l-koagulazzjoni tad-demem li jittiehdu mill-ħalq billi dan jista' jkattar l-intensità tad-dmija. (ara sezzjoni 4.5).

Jekk pazjent jagħzel li jkollu operazzjoni u l-effett kontra l-plejtlits huwa temporanjament mhux mixtieq, clopidogrel m'għandux jibqa' jingħata 7 ijiem qabel l-operazzjoni. Il-pazjenti għandhom jinformat lit-tobba u d-dentisti li qegħdin jiehdu clopidogrel qabel ma tiġi ppjanata xi operazzjoni u qabel ma jittiehed xi prodott mediċinali ġdid. Clopidogrel itawwal iż-żmien tad-dmija u għandu jintuza b'kawtela f'pazjenti li għandhom feriti b'tendenza li jnixxu d-demem (speċjalment daww gastro-intestinali u fl-għajnejn).

Il-pazjenti għandhom ikunu jafu li meta jiehdu clopidogrel (wahdu jew flimkien ma' ASA) id-dmija tista' ddum iktar mis-soltu biex tieqaf, u li għandhom jirrapurataw dmija li mhix normali (kemm fis-sit kif ukoll fit-tul ta' żmien) lit-tabib tagħhom.

Ġiet irrapurata Purpura Trombotika Tromboċitopenika (TTP) b'mod rari hafna wara l-użu ta' clopidogrel, xi kultant wara espożizzjoni qasira. Din hi karatterizzata bi tromboċitopenja u anemija emolitika mikroangjopatika marbuta ma' sitwazzjonijiet newroloġiċi jew kliewi li ma jahdmux b'mod normali jew deni. TTP hija kundizzjoni li tista' tkun fatali u li għandha bżonn kura mal-ewwel, inkluż il-plazmaferezi.

Minhabba n-nuqqas ta' taghrif, clopidogrel ma jistgħax jiġi rakkomandat waqt l-ewwel 7 ijiem wara puplesija iskemika akuta.

Farmakogenetika: Ibbażat fuq taghrif minn dokumentazzjoni, pazjenti b'funzjoni ġenetikament imnaqqsa ta' CYP2C19 għandhom espożizzjoni sistemika aktar baxxa għall-metabolit attiv ta' clopidogrel u risponsi mnaqqsa kontra l-plejtlits, u ġeneralment juru rati oghla ta' grajjiet kardjovaskulari wara infart mijokardijaku milli juru pazjenti b'funzjoni normali ta' CYP2C19 (ara sezzjoni 5.2).

Peress li parti mill-metabolizmu ta' clopidogrel għall-metabolit attiv tiegħu jsir minn CYP2C19, huwa mistenni li l-użu ta' mediċini li jinibixxu l-attività ta' din l-enzima jwasslu għal tnaqqis fil-livell tal-metabolit attiv ta' clopidogrel u għal tnaqqis fl-effikaċja klinika. Kemm jista' jkun, mediċini li jinibixxu CYP2C19 m'għandhomx jintużaw fl-istess ħin (ara sezzjoni 4. 5 għal lista ta' inibituri ta' CYP2C19, ara wkoll sezzjoni 5.2).

Għalkemm l-evidenza ta' inibizzjoni ta' CYP2C19 tvarja fil-klassi ta' Inibituri tal-Pompa Protonika, studji kliniċi jissuggerixxu xi interazzjoni bejn clopidogrel u wisq probabbli l-membri kollha ta' dan il-grupp. Għalhekk, kemm jista' jkun, l-Inibituri tal-Pompa Protonika għandhom jiġu evitati sakemm ma jkunx assolutament meħtieġ. M'hemm ebda evidenza li mediċini oħra li jnaqqsu l-aċtu fl-istonku bħall-imblokkaturi ta' H2 jew l-antaċidi jaffettwaw l-attività kontra l-plejtlits ta' clopidogrel.

L-esperjenza terapewtika bi clopidogrel f'pazjenti b'indeboliment fil-kliewi hija limitata. Għalhekk clopidogrel għandu jintuża b'kawtela f' dawn il-pazjenti (ara sezzjoni 4.2).

L-esperjenza f'pazjenti b'mard moderat fil-fwied li jista' jkollhom dijatesi qed inixxu d-demm hija limitata. Għalhekk clopidogrel għandu jintuża b'kawtela ma' din il-popolazzjoni (ara sezzjoni 4.2).

Clopidogrel BMS fih lactose. Pazjenti li għandhom problemi ereditarji rari ta' intolleranza għall-galactose, nuqqas ta' Lapp lactase jew malassorbiment ta' glucose-galactose m'għandhomx jieħdu dan il-prodott mediċinali.

Dan il-prodott mediċinali fih castor oil idroġenat li jista' jikkawża taqlib ta' l-istonku u dijarrea

4.5 Prodotti mediċinali oħra li ma jaqblux ma' dan il-prodott u affarjiet oħra li jistgħu jibdlu l-effett farmaċewtiku tal-prodott

Sustanzi kontra l-koagulazzjoni tad-demm li jittieħdu mill-ħalq: mhix rakkomandata l-amministrazzjoni ta' clopidogrel flimkien ma' sustanzi kontra l-koagulazzjoni tad-demm li jittieħdu mill-ħalq billi dan jista' jkattar l-intensità tad-dmija (ara sezzjoni 4.4).

Inibituri ta' Glycoprotein IIB/IIIa: clopidogrel għandu jintuża b'kawtela f'pazjenti li jista' jkollhom riskju ta' tkattir fid-dmija minhabba trawma, operazzjonijiet jew kundizzjonijiet patoloġiċi oħra li jirċievu l-inibituri ta' glycoprotein IIB/IIIa flimkien mal-prodott mediċinali (ara sezzjoni 4.4).

Acetylsalicylic acid (ASA): ASA ma biddilx l-inibizzjoni medjata permezz ta' clopidogrel ta' l-aggregazzjoni ta' plejtlets indotta minn ADP, imma clopidogrel saħħah l-effett ta' ASA fuq l-aggregazzjoni ta' plejtlets indotta mil-collagen. Madankollu, it-tehid flimkien ta' 500 mg ta' ASA darbtejn kuljum għal jum wiehed ma kabbarx b'mod sinifikanti t-titwil tal-ħin tad-dmija li seħħ minhabba clopidogrel. Huwa possibbli li jkun hemm interazzjoni farmakodinamika bejn clopidogrel u acetylsalicylic acid, li jista' jwassal għal riskju ikbar ta' dmija. Għalhekk, l-użu flimkien għandu jsir b'kawtela (ara sezzjoni 4.4). Madankollu, clopidogrel u ASA ngħataw flimkien sa sena (ara sezzjoni 5.1).

Heparin: fi studju kliniku li sar f'persuni f'saħħithom, ma kienx hemm bżonn bidla fid-doża minhabba clopidogrel, l-anqas ma' dan biddel l-effett ta' heparin fuq il-koagulazzjoni. It-tehid flimkien ma' heparin ma kellu l-ebda effett fuq l-inibizzjoni ta' l-aggregazzjoni tal-plejtlets indott minn clopidogrel. Huwa possibbli li jkun hemm interazzjoni farmakodinamika bejn clopidogrel u heparin, li jista' jwassal għal riskju ikbar ta' dmija. Għalhekk, l-użu flimkien għandu jsir b'kawtela (ara sezzjoni 4.4).

Trombolitiċi: is-sigurta` tat-tehid flimkien ta' clopidogrel, sustanzi trombolitiċi speċifiċi għall-fibrina jew li m'humiex u heparin giet eżaminata f'pazjenti li kellhom infart mijokardijaku akut. L-incidenta tad-dmija klinikament sinifikanti kienet simili għal dik osservata meta sustanzi trombolitiċi u heparin jingħataw flimkien ma' ASA (ara sezzjoni 4.8).

NSAIDs: fi studju klinku li sar b'voluntiera f'saħħithom l-ghoti ta' clopidogrel u naproxen flimkien ziedet id-dmija mohbija gastro-intestinali. Madankollu, minhabba li ma sarux studji dwar l-interazzjoni ma' NSAIDs oħra bħalissa mhux ċar jekk hemmx riskju ta' zieda fid-dmija gastrointestinali ma' NSAIDs kollha. Għalhekk għandu jkun hemm kawtela meta NSAIDs u clopidogrel jingħataw flimkien (ara sezzjoni 4.4).

Terapja oħra meħuda fl-istess hin:

Billi clopidogrel sa ċertu punt jiġi metabolizzat għall-metabolit attiv tiegħu minn CYP2C19, l-użu ta' mediċini li jimpedixxu l-attività ta' dan l-enzim huma mistennija li jirriżultaw f'livelli mnaqqs tal-metabolit attiv ta' clopidogrel u fi tnaqqis tal-effikaċja klinika. L-użu fl-istess waqt ta' mediċini li jimpedixxu CYP2C19 għandu jiġi skoragġut (ara sezzjonijiet 4.4 u 5.2).

Mediċini li jinibixxu CYP2C19 jinkludu omeprazole u esomeprazole, fluvoxamine, fluoxetine, moclobemide, voriconazole, fluconazole, ticlopidine, ciprofloxacin, cimetidine, carbamazepine, oxcabazepine u chloramphenicol.

Inibituri tal-Pompa Protonika:

Għalkemm l-evidenza ta' inibizzjoni ta' CYP2C19 tvarja fil-klassi ta' Inibituri tal-Pompa Protonika, studji kliniċi jissuggerixxu xi interazzjoni bejn clopidogrel u wisq probabbli l-membri kollha ta' dan il-grupp. Għalhekk, kemm jista' jkun, l-Inibituri tal-Pompa Protonika għandhom jiġu evitati sakemm ma jkunx assolutament meħtieġ. M'hemm ebda evidenza li mediċini oħra li jnaqqsu l-aċtu fl-istonku bħall-imblokkaturi ta' H₂ jew l-antaċidi jaffettwaw l-attività kontra l-plejtlits ta' clopidogrel.

Saru numru ta' studji kliniċi oħra bi clopidogrel u prodotti mediċinali oħra li ngħataw flimkien biex tiġi investigata l-possibilita` ta' interazzjonijiet farmakodinamiċi u farmakokinetiċi. Ma għewx osservati interazzjonijiet farmakodinamiċi li kienu klinikament sinifikanti meta clopidogrel ingħata flimkien ma' atenolol, nifedipine, jew kemm atenolol u nifedipine. Barra minn hekk, l-attività farmakodinamika ta' clopidogrel ma gietx influwenzata b'mod sinifikanti mit-tehid flimkien ma' phenobarbital, cimetidine, jew oestrogen.

Il-karatteristiċi farmakokinetiċi ta' digoxin jew theophylline ma għewx modifikati bl-amministrazzjoni flimkien ma' clopidogrel. Antaċidi ma mmodifikawx kemm gie assorbit clopidogrel.

Tagħrif minn studji b' mikrosomi tal-fwied uman indikaw li l-metabolit ta' carboxylic acid ta' clopidogrel jista' jinibixxi l-attività ta' Cytochrome P450 2C9. Potenzjalment dan jista' jwassal għal livelli oghla fil-plażma ta' prodotti mediċinali bħal phenytoin u tolbutamide u NSAIDs, li huma metabolizzati minn Cytochrome P450 2C9. Tagħrif mill-istudju CAPRIE jindika li phenytoin u tolbutamide jistgħu jiġu amministrati b'sigurta` flimkien ma' clopidogrel.

Apparti mill-informazzjoni dwar l-interazzjoni ta' prodotti mediċinali speċifiċi kif spjegat qabel, ma sarux studji dwar l-interazzjoni ta' clopidogrel ma' xi prodotti mediċinali li s-soltu jingħataw lill-pazjenti li jkollhom mard tat-trombozi ta' l-arterji. Madankollu, pazjenti li dahlu fi studji kliniċi bi clopidogrel ngħataw varjeta` ta' prodotti mediċinali fl-istess hin u dawn kienu jinkludu diuretici, beta blockers, ACEI, antagonisti tal-kalċju, sustanzi li jbaixxu l-kolesterol, vasodilataturi koronarji, sustanzi kontra d-dijabete (inkluża l-insulina), sustanzi antiepilettiċi, u antagonisti GPIIb/IIIa mingħajr ma kien hemm evidenza ta' interazzjonijiet avversi klinikament sinifikanti.

4.6 Tqala u treddigh

Billi m'hemm taghrif kliniku dwar l-espozizzjoni ghal clopidogrel waqt it-tqala, ahjar li bhala prekawzjoni ma jsirx uzu ta' clopidogrel waqt it-tqala.

Studji fuq il-bhejjem ma jurux effetti hżiena diretti jew indiretti fuq it-tqala, fuq l-iżvilupp ta' l-embriju/fetu, hlas jew żvilupp wara t-twelid (ara sezzjoni 5.3).

Mhux maghruf jekk clopidogrel johroġx fil-halib tas-sider uman. Studji fuq il-bhejjem urew li clopidogrel johroġ fil-halib tas-sider. Bhala miżura ta' prekawzjoni, id-treddigh m'ghandux jitkompla waqt il-kura b' Clopidogrel BMS.

4.7 Effetti fuq il-hila biex issuq u thaddem magni

Clopidogrel m'ghandu l-ebda effett jew fit li xejn fuq il-hila ta' sewqan u l-uzu ta' magni.

4.8 Effetti mhux mixtieqa

Clopidogrel ġie evalwat għas-sigurtà f' iktar minn 42,000 pazjent li ppartecipaw fi studji kliniċi, inklużi iktar minn 9,000 pazjent li kienu kkurati bih għal sena jew iktar. Ir-reazzjonijiet avversi klinikament rilevanti li ntwerew fl-istudji CAPRIE, CURE, CLARITY u COMMIT huma diskussi hawn taht. In ġenerali, clopidogrel 75 mg/jum kien jikkompara ma' ASA 325 mg/jum f'CAPRIE irrISPettivament mill-età, sess u razza. Minbarra l-esperjenza ta' l-istudji kliniċi, reazzjonijiet avversi ġew ukoll irrapportati b'mod spontanju.

Il-fsada hija r-reazzjoni l-aktar komuni li ġiet irrapportata kemm fl-istudji kliniċi kif ukoll wara li l-prodott tpoġġa fis-suq fejn l-aktar li ġiet rrapportata kienet fl-ewwel xahar tal-kura.

F'CAPRIE, f'pazjenti li nġhataw jew clopidogrel jew ASA, l-inċidenza totali ta' kull tip ta' fsada kienet ta' 9.3%. L-inċidenza ta' kazi severi kienet ta' 1.4% għal clopidogrel u ta' 1.6% għal ASA.

F'CURE, ir-rata ta' avvenimenti ta' fsada maġġuri għal clopidogrel+ASA kienet tiddependi fuq id-doża ta' ASA (<100 mg: 2.6%; 100-200 mg: 3.5%; >200 mg: 4.9%) bħal ma' kienet ukoll ir-rata ta' avvenimenti ta' fsada maġġuri għal placebo+ASA (<100 mg: 2.0%; 100-200 mg: 2.3%; >200 mg: 4.0%). Ir-riskju ta' fsada (ta' theddida għall-hajja, maġġuri, minuri, ta' tip ieħor) naqas matul l-istudju: 0-1 xahar (clopidogrel: 9.6%; placebo: 6.6%), 1-3 xhur (clopidogrel: 4.5%; placebo: 2.3%), 3-6 xhur (clopidogrel: 3.8%; placebo: 1.6%), 6-9 xhur (clopidogrel: 3.2%; placebo: 1.5%), 9-12 xhur (clopidogrel: 1.9%; placebo: 1.0%). Ma kienx hemm eċċessi fi fsada maġġuri b'clopidogrel+ASA fis-7 ijiem ta' wara operazzjoni ta' trapjant ta' bajpass koronarju f'pazjenti li waqqfu l-kura iktar minn hamest ijiem qabel l-operazzjoni (4.4% clopidogrel+ASA kontra 5.3% placebo + ASA). F'pazjenti li baqgħu jiehdu l-kura fil-hamest ijiem ta' qabel l-operazzjoni ta' trapjant ta' bajpass, ir-rata ta' avvenimenti kienet ta' 9.6% għal clopidogrel+ASA, u 6.3% għal placebo+ASA.

F'CLARITY, kien hemm żieda totali ta' fsada fil-grupp ta' clopidogrel + ASA (17.4%) kontra l-grupp ta' placebo + ASA (12.9%). L-inċidenza ta' fsada maġġuri kienet simili bejn il-gruppi (1.3% kontra 1.1% għal gruppi clopidogrel + ASA u l-placebo + ASA, rispettivament). Dan kien konsistenti fil-firxa ta' sottogruppi ta' pazjenti migbura skond linja bazi ta' karatteristiċi u t-tip ta' terapija fibrinolitika jew bil-heparin.

F'COMMIT, ir-rata totali ta' fsada maġġuri mhux ċerebrali jew ta' fsada ċerebrali kienet baxxa u simili fiż-zewġ gruppi (0.6% kontra 0.5% fil-gruppi clopidogrel + ASA u l-placebo + ASA, rispettivament).

Reazzjonijiet avversi oħra li sehew jew waqt l-istudji kliniċi jew li ġew irrapportati b'mod spontanju huma mnizzlin fit-tabella hawn taht. Il-frekwenza tagħhom hija definita skond dawn il-konvenzjonijiet: komuni ($\geq 1/100$ sa $< 1/10$); mhux komuni ($\geq 1,000$ sa $< 1/100$); rari ($\geq 1/10,000$ sa

<1/1,000); rari hafna (<1/10,000). F'kull sistema tal-klassifika ta' l-organi, l-effetti mhux mixtieqa huma mnizzla skond is-serjeta' taghom, bl-aktar serji jitnizzlu l-ewwel.

Sistema tal-klassifika ta' l-organi	Komuni	Mhux Komuni	Rari	Rari Hafna
Disturbi tad-demem u tas-sistema limfatika		Tromboċitopenja, lewkopenja, eosinofilja	Newtropsenja, inkluza newtropsenja severa	Purpura tromboċitopenika trombotika (TTP) (ara sezzjoni 4.4), anemija aplastika, panċitopenja, agranuloċitosi, tromboċitopenja severa, granuloċitopenja, anemija
Disturbi fis-sistema immuni				Mard minn seru barrani, reazzjonijiet simili għal daww anafilattici
Disturbi psikjatriċi				Allucinazzjonijiet, konfużjoni
Disturbi fis-sistema nervuża		Fsada intrakranjali (għew irrapportati xi kazijiet b'eżitu fatali), uġiġħ ta' ras, parestizja, sturdament		Tibdiliet fit-togħma
Disturbi fl-ghajnejn		Fsada fl-ghajn (tal-konguntiva, okulari, tar-retina)		
Disturbi fil-widnejn u fis-sistema labirintika			Vertigo	
Disturbi vaskulari	Ematoma			Emorraġija serja, emorraġija ta' ferita minn operazzjoni, vaskulite, pressjoni baxxa
Disturbi respiratorji, toraċiċi u medjastinali	Epistassi			Fsada fil-passaġġ respiratorju (emoptisi, emorraġija fil-pulmun), bronkospazmu, pulmonite interstizjali
Disturbi gastro-intestinali	Emorraġija gastro-intestinali, dijarea, uġiġħ addominali, dispepsja	Ulċera gastrika u ulċera dwodenali, gastrite, rimettar, tqalligh, stitikezza, gas fl-istonku	Emorraġija tar-retroperitonew	Emorraġija gastro-intestinali u tar-retroperitonew b'eżitu fatali, pankreatite, kolite (inklużi kolite ulċerattiva jew limfoċitika), stomatite
Disturbi fil-fwied u fil-marrara				Insuffiċjenza akuta tal-fwied, epatite, test tal-funzjoni tal-fwied anormali

Sistema tal-klassifika ta' l-organi	Komuni	Mhux Komuni	Rari	Rari Hafna
Disturbi fil-ġilda u fit-tessuti ta' taht il-ġilda	Tbengil	Raxx, ħakk, fsada fil-ġilda (purpura)		Dermatite bulloża (nekrolizi tossika ta' l-epidermide, Sindromu ta' Stevens Johnson, eritema multiforme), angjoedima, raxx eritematika, urtikarja, ekzema, lichen planus
Disturbi muskolu-skeltrali, tat-tessut konnettiv u fl-ghadam				Fsada muskolu-skeltrali (emartroži), artrite, artralġja, majalġja
Disturbi fil-kliewi u fis-sistema urinarja		Ematurja		Glomerulonefrite, zieda tal-kreatinina fid-demm
Disturbi ġenerali u kundizzjonijiet ta' mnejn jinghata	Fsada fis-sit tat-titqib			Deni
Investigazzjonijiet		Id-demm idum iżjed biex jikkoagula, l-ghadd tan-newtrofili jonqos, l-ghadd tal-plejtlits jonqos		

4.9 Doża eċċessiva

Doża eċċessiva wara tehid ta' clopidogrel tista' twassal għal-zieda fil-hin ta' dmija u komplikazzjonijiet ta' dmija sussegwenti. Terapija adegwata għandha tiġi kkunsidrata jekk dmija tiġi osservata. Ma nstabx antidotu għall-attività farmakoloġika ta' clopidogrel. Jekk hemm bżonn tittiehed azzjoni malajr minhabba li l-hin tad-dmija jkun qed jitwal, it-trasfuzjoni tal-plejtlits jista' jaqleb l-effetti ta' clopidogrel.

5. TAGHRIF FARMAKOLOĠIKU

5.1 Taghrif farmakodinamiku

Kategorija farmakoterapewtika: inibituri ta' l-aggregazzjoni tal-plejtlits eskl. heparin, Kodiċi ATC: B01AC-04.

Clopidogrel huwa pro-medicina, b'metabolit minnhom ikun inibitur tal-aggregazzjoni tal-plejtlits. Sabiex jipproduci l-metabolit attiv li jimpedixxi l-aggregazzjoni tal-plejtlits, clopidogrel irid jiġi mmetabolizzat mill-enzimi CYP450. Il-metabolit attiv ta' clopidogrel jimpedixxi b'mod selettiv l-irbit ta' adenosine diphosphate (ADP) mar-riċettur tal-plejtlits P2Y₁₂ u l-attivazzjoni suċċessiva tal-kumpless ta' glikoproteina GPIIb/IIIa bl-intervent ta' ADP, u b'hekk jimpedixxi l-aggregazzjoni tal-plejtlits. Minhabba l-irbit irrevesibbli, il-plejtlits esposti jkunu affettwati għall-bqija tal-hajja tagħhom (madwar 7-10 ijiem) u l-irkuprar tal-funzjoni normali tal-plejtlits isehh b'rata konsistenti mal-produzzjoni ta' plejtlits. L-aggregazzjoni tal-plejtlits stimolata minn agonisti ohra barra ADP tiġi impedita wkoll permezz ta' mblukkar tal-amplifikazzjoni tal-attivazzjoni ta' plejtlits minn ADP mehlu.

Billi l-metabolit attiv jiġi fformat minn enzimi CYP450, li wħud minnhom huma polimorfici jew suġġetti għall-inibizzjoni minn medicini ohra, mhux il-pazjenti kollha jkollhom inibizzjoni adegwata ta' plejtlits.

Doži repetuti ta' 75 mg kuljum ipproduċew inibizzjoni sostanzjali ta' l-aggregazzjoni tal-plejtlets indotti minn ADP mill-ewwel ġurnata; dan zied progressivament u laħaq livell fiss bejn Jum 3 u Jum 7. Fi stat fiss, il-livell medju ta' inibizzjoni osservat b' doża ta' 75 mg kuljum kien bejn 40% u 60%. L-aggregazzjoni tal-plejtlets u l-hin tad-dmija reġghu marru bil-mod għall-valuri tal-linja bażi, generalment fi żmien 5 ijiem wara li kienet twaqqfet il-kura.

Is-sigurtà u l-effikaċja ta' clopidogrel kienu evalwati f'4 studji *double blind* li involvew 'il fuq minn 80,000 pazjent: fl-istudju CAPRIE, paragun ta' clopidogrel ma' ASA, u fl-istudji CURE, CLARITY u COMMIT kienu mqabblin clopidogrel mal-plaċebo, fejn iż-żewġ prodotti mediċinali ngħataw flimkien ma' ASA u terapija oħra li soltu tingħata.

Infart mijokardijaku reċenti (MI), puplesija reċenti jew mard periferali stabbilit ta' l-arterji

L-istudju CAPRIE kien jinkludi 19,185 pazjent bi trombożi fil-vini li ntweriet permezz ta' infart mijokardijaku reċenti (<35 jum), puplesija iskemika reċenti (bejn 7 ijiem u 6 xhur) jew mard stabbilit ta' l-arterji periferali (PAD). Il-pazjenti kienu *randomised* għal clopidogrel 75 mg/jum jew ASA 325 mg/jum, u ġew osservati għal bejn sena u 3 snin. Fis-sottogrupp ta' l-infart mijokardijaku, il-biċċa l-kbira tal-pazjenti ngħataw ASA għall-ewwel jiem wara infart mijokardijaku akut.

Clopidogrel naqqas b'mod sinifikanti l-inċidenza ta' avvenimenti iskemici godda (infart mijokardijaku ta' l-aħħar kombinat, puplesija iskemika u mewt vaskulari) meta mqabbel ma' ASA. Fl-analiżi ta' l-intenzjoni tal-kura, ġew osservati 939 avveniment fil-grupp ta' clopidogrel u 1 020 avveniment b'ASA (tnaqqis tar-riskju relattiv (RRR) ta' 8.7%, [95% CI: minn 0.2 għal 16.4]; $p = 0.045$), li jikkorrispondi, għal kull 1 000 pazjent ttrattati għal għal sentejn, ma' 10 [CI: minn 0 sa 20] pazjenti oħra li evitaw avveniment iskemiku ġdid. L-analiżi tal-mortalità totali bhala punt sekondarju ta' tmiem m'uriex xi differenza sinifikanti bejn clopidogrel (5.8%) u ASA (6.0%).

F' analiżi tas-sottogrupp permezz ta' kundizzjoni kwalifikanti (infart mijokardijaku, puplesija iskemika, u PAD) il-benefiċċju jidher li kien l-ikbar (b'relevanza statistika ta' $p = 0.003$) f'pazjenti li ddaħhlu minhabba PAD (speċjalment dawk li kellhom ukoll storja medika ta' infart mijokardijaku) (RRR = 23.7%; CI: minn 8.9 sa 36.2) u inqas (mhux differenti b'mod sinifikanti minn ASA) f'pazjenti b'puplesija (RRR = 7.3%; CI: minn -5.7 sa 18.7 [$p=0.258$]). F'pazjenti li ddaħhlu fil-prova minhabba infart mijokardijaku reċenti biss, clopidogrel kien numerikament inqas, imma mhux statistikament differenti minn ASA. (RRR = -4.0%; CI: minn -22.5 sa 11.7 [$p=0.639$]). Barra minn hekk, l-analiżi tas-sottogrupp skond l-età ssuġġeriet li l-benefiċċju ta' clopidogrel għal pazjenti li kellhom iktar minn 75 sena kien inqas minn dak osservat f'pazjenti ≤ 75 sena.

Billi l-prova CAPRIE ma kellhiex is-saħħa li tevalwa l-effikaċja ta' sottogruppi individwali, mhux ċar jekk id-differenzi fit-tnaqqis relattiv fir-riskju bejn kondizzjonijiet kwalifikanti differenti humiex vera jew kumbinazzjoni.

Sindromu koronarju akut

L-istudju CURE kien jinkludi 12,562 pazjent bis-sindromu koronarju akut tas-segment mhux-ST elevat (angina instabbli jew infart mijokardijaku li mhux-mewġa-Q), u li ddaħhlu fl-istudju f'24 siegħa mill-iktar episodju reċenti ta' ugiġh fis-sider jew sintomi konsistenti ma' l-iskemija. Biex jiddaħhlu fl-istudju, il-pazjenti riedu jkollhom jew bidliet fl-ECG li kienu kompatibbli ma' iskemija ġdida jew enzimi kardijaċi elevati jew troponin I jew T għall-inqas sa darbtejn l-ogħla livell tan-normal. Il-pazjenti kienu *randomised* għal clopidogrel (doża qawwiya tal-bidu ta' 300 mg u wara 75 mg/jum, N = 6,259) jew il-plaċebo (N = 6,303), u t-tnejn ingħataw flimkien ma' ASA (75-325 mg darba kuljum) u terapija oħra standard. Il-pazjenti kienu kkurati sa sena. F'CURE, 823 pazjent ingħataw terapija ta' antagonista għar-ricettur GPIIb/IIIa fl-istess hin. Ngħataw heparins lil iktar minn 90% tal-pazjenti u r-rata relattiva ta' dmija bejn clopidogrel u l-plaċebo ma ġietx affettwata b'mod sinifikanti bit-terapija ta' heparin li ngħatat fl-istess hin.

In-numru ta' pazjenti li għaddew mill-punt primarju ta' tmiem [mewt kardjovaskulari (CV), infart mijokardijaku (MI) jew puplesija] kien 582 (9.3%) fil-grupp ikkurat bi clopidogrel u 719 (11.4%) fil-

grupp ikkurat bil-plaċebo, li jissarraff fi tnaqqis fir-riskju relattiv ta' 20% (95% CI ta' 10%-28%; $p=0.0009$) għall-grupp ikkurat bi clopidogrel (tnaqqis fir-riskju relattiv ta' 17% f'pazjenti li kienu kkurati b'mod konservattiv, 29% meta kellhom anġoplastija koronarja transluminale perkutanja (PTCA) bi *stent* jew mingħajru u 10% meta kellhom trapjant ta' bajpass f'arterja koronarja (CABG)). Twaqqfu avvenimenti kardjovaskulari godda (punt primarju ta' tmien), bi tnaqqis fir-riskju relattiv ta' 22% (CI: 8.6, 33.4), 32% (CI: 12.8, 46.4), 4% (CI: -26.9, 26.7), 6% (CI: -33.5, 34.3) u 14% (CI: -31.6, 44.2), waqt l-intervalli ta' studju ta' 0-1, 1-3, 3-6, 6-9 u 9-12 xhur, rispettivament. Għalhekk, wara tliet xhur ta' kura, il-benefiċċju osservat fil-grupp ta' clopidogrel + ASA ma kibirx, fil-waqt li kompli r-riskju ta' emorragija (ara sezzjoni 4.4).

L-użu ta' clopidogrel fi CURE kien assoċjat mat-tnaqqis fil-bżonn ta' kura trombolitika (RRR = 43.3%; CI: 24.3%, 57.5%) u inibituri ta' GPIIb/IIIa (RRR = 18.2%; CI: 6.5%, 28.3%).

In-numri ta' pazjenti li kellhom punt ko-primarju ta' tmien (mewt b'CV, MI, puplesija jew iskemija li mhux qed ttrissondi għall-kura) kien 1 035 (16.5%) fil-grupp ikkurat bi clopidogrel u 1 187 (18.8%) fil-grupp ikkurat bil-plaċebo, tnaqqis ta' 14% fir-riskju relattiv (95% CI ta' 6%-21%, $p=0.0005$) għall-grupp ikkurat bi clopidogrel. Dan il-benefiċċju gie l-iktar mit-tnaqqis li kien statistikament sinifikanti ta' l-inċidenza ta' MI [287 (4.6%) fil-grupp ikkurat bi clopidogrel u 363 (5.8%) fil-grupp ikkurat bil-plaċebo]. Ma ġiex osservat effett fuq ir-rata ta' kemm il-pazjenti kellhom jergħu jiddahhlu l-isptar għall-angina instabbli.

Ir-riżultati f'popolazzjonijiet b'karatteristiċi differenti (eż. angina instabbli jew MI ta' mewġa mhux Q, minn livelli baxxa sa għolja ta' riskju, dijabete, il-bżonn ta' revaskularizzazzjoni, eta', sess eċċ.) kienu konsistenti mar-riżultati ta' l-analizi primarja. Partikularment, f'analizi *post-hoc* f' 2172 pazjent (17% tal-popolazzjoni kollha CURE) li kellhom *stent* impoġġija (*Stent-CURE*), id-data wriet li clopidogrel, imqabbel ma plaċebo, wera RRR sinifikanti ta' 26.2% favur clopidogrel għal punt ko-primarju ta' tmien (mewt b' CV, MI, puplesija) u wkoll RRR sinifikanti ta' 23.9% għat-tieni punt ko-primarju ta' tmien (mewt b' CV, MI, puplesija jew iskemija li mhux qed ttrissondi għall-kura). Barra dan, il-profil tas-sigurtà ta' clopidogrel f'dan is-sottogrup ta' pazjenti ma qajjemx thassib partikulari. Għalhekk, ir-riżultati minn din il-parti sekondarja tas-sett jixbhu lil-riżultati totali ta' l-istudju.

Il-benefiċċji osservati bi clopidogrel kienu indipendenti minn terapiji kardjovaskulari oħra akuti u fit-tul (bħall- heparin/LMWH, antagonisti ta' GPIIb/IIIa, prodotti mediċinali li jibaxxu l-lipidi, imblokkaturi tar-riċetturi beta, u inibituri ta' ACE). L-effikaċja ta' clopidogrel kienet osservata b'mod indipendenti mid-doża ta' ASA (75-325 mg darba kuljum).

F'pazjenti b'MI akut bil-ST segment elevat, is-sigurtà u l-effikaċja ta' clopidogrel kienu evalwati f'2 studji *randomised*, ikkontrollati bil-plaċebo, u *double-blind*, CLARITY u COMMIT.

Il-prova CLARITY inkludiet 3,491 pazjenti li dahlu fi żmien 12-il siegħa mill-bidu ta' infart mijokardijaku b' ST elevat, fejn kien ipplanat li tingħata t-terapija trombolitika. Il-pazjenti rċevew clopidogrel (300 mg bħala d-doża qawwija inizjali segwita minn 75 mg /kuljum, $n=1752$) jew il-plaċebo ($n=1739$), it-tnejn ma' ASA (150 sa 325 mg bħala doża qawwija inizjali segwita minn 75 sa 162 mg/kuljum), sustanza fibrinolitika u, fejn kien xieraq, heparin. Il-pazjenti kienu eżaminati għal 30 jum. Il-punt primarju u aħhari kien il-ġrajja ta' arterja miżduda relatata ma' infart fl-angiogram qabel ma l-pazjent kien liċenzjat biex johrog mill-isptar, jew il-mewt jew MI rikurrenti qabel ma saret l-angiografija tal-koronarji. Għal dawk il-pazjenti li ma saritilhomx l-angiografija, l-punt primarju u aħhari kien il-mewt jew infart mijokardijaku rikurrenti mat-8 jum jew meta l-pazjent kien liċenzjat li johrog mill-isptar. Il-grupp ta' pazjenti studjati kien jinkludi 19.7% nisa u 29.2% pazjenti ≥ 65 sena. It-total ta' 99.7% tal-pazjenti rċevew is-sustanzi fibrinolitici (speċifiċi għall-fibrin: 68.7%, mhux speċifiċi għall-fibrin: 31.1%), 89.5% heparin, 78.7% imblokkaturi tar-riċetturi beta, 54.7% inibituri ta' ACE u 63% statins.

Ħmistax fil-mija (15.0%) tal-pazjenti fil-grupp tal-clopidogrel u 21.7% tal-grupp bil-plaċebo laħqu l-punt primarju u aħhari, li jirrappreżentaw tnaqqis assolut ta' 6.7% u 36% ta' tnaqqis probabbli favur clopidogrel (95% CI: 24, 47%; $p < 0.001$), relatat prinċipalment għal tnaqqis fis-sadd ta' l-arterji assoċjati ma' infart. Dan il-benefiċċju kien konsistenti fis-sottogruppi speċifikati minn qabel li

jinkludu l-età tal-pazjent, is-sess maskil jew dak femminil, il-post fejn qieghed l-infart u t-tip ta' sustanza fibrinolitika jew heparin użat.

L-ghamla ta' 2x2 factorial tal-prova COMMIT inkludiet 45,852 pazjent li dahlu fi zmien 24 siegħa mill-hin li bdew is-sintomi suspettużi ta' MI b'abnormalitajiet fl-ECG sugġestivi t'hekk (igifieri ST elevat, ST innizzel jew bundle branch block tax-xellug). Il-pazjenti nghataw clopidogrel (75 mg/kuljum, n=22,961) jew il-plaċebo (n=22,891), flimkien ma' ASA (162 mg/kuljum), għal 28 jum jew sakemm ġew illiċenzjati mill-isptar. Iż-zewġ punti primarji ta' l-aħħar kienu l-mewt minn kwalunkwe kawża u l-ewwel darba li jiġri infart ieħor, il-puplesija jew il-mewt. Il-grupp studjat inkluda 27.8% nisa, 58.4% pazjenti ≥ 60 sena (26% ≥ 70 sena) u 54.5% tal-pazjenti li rċevew is-sustanzi fibrinolitici.

Clopidogrel naqqas b' mod sinifikanti r-riskju relattiv tal-mewt minn kwalunkwe kawża b'7% (p=0.029), u r-riskju relattiv ta' infart ġdid, puplesija jew il-mewt b'9% (p=0.002), li jirrapprezentaw tnaqqis assolut ta' 0.5% u 0.9%, rispettivament. Dan il-benefiċċju kien konsistenti meta wiehed iqies l-età, is-sess maskil jew femminil, il-kura bis-sustanzi fibrinolitici jew mingħajrha, u kien innotat kmieni sa minn 24 siegħa.

5.2 Tagħrif farmakokinetiku

Assorbiment

Wara doża orali waħda u ripetuta ta' 75 mg kuljum, clopidogrel kien assorbit b'rata mgħaġġla. Il-livell medju fil-plażma ta' clopidogrel mhux mibdul (bejn wiehed u ieħor 2.2-2.5ng/ml wara doża orali waħda ta' 75 mg) sehhew bejn wiehed u ieħor 45 minuta wara d-dożagġ. L-assorbiment huwa mill-inqas ta' 50%, skond l-eskrezzjoni fl-urina ta' metaboliti ta' clopidogrel.

Distribuzzjoni

Clopidogrel u l-metabolit prinċipali (inattiv) ċirkolanti jintrabtu b' mod reversibbli *in vitro* mal-proteini umani tal-plażma (98% u 94% rispettivament). L-irbit mhux saturabbli *in vitro* f' medda wiesgħa ta' koncentrazzjoni.

Metabolizmu

Clopidogrel jiġi mmetabolizzat b' mod estensiv mil-fwied. *In vitro* u *in vivo*, clopidogrel jiġi mmetabolizzat permezz ta' żewġ sensiliet ta' reazzjonijiet metabolici: waħda bl-intervent ta' esterases u li twassal għall-idrolizi fid-derivattiv inattiv tiegħu carboxylic acid (85% tal-metaboliti fiċ-ċirkulazzjoni), u waħda bl-intervent ta' ċitokromi P450 multipli. Clopidogrel jiġi mmetabolizzat l-ewwel f' metabolit intermedjarju 2-oxo-clopidogrel. Metabolizmu suċċessiv tal-metabolit intermedjarju 2-oxo-clopidogrel iwassal għall-formazzjoni tal-metabolit attiv, derivattiv thiol ta' clopidogrel. *In vitro*, din is-sensjela ta' reazzjonijiet metabolici ssehh bl-intervent ta' CYP3A4, CYP2C19, CYP1A2 u CYP2B6. Il-metabolit thiol attiv li ġie iżolat *in vitro*, jintrabat b'rata mgħaġġla u irreversibbli marriċetturi tal-plejtlits u b'hekk jimpedixxi l-aggregazzjoni tal-plejtlits.

Eliminazzjoni

Wara doża orali ta' clopidogrel ^{14}C -tikkertat fil-bniedem, bejn wiehed u ieħor 50% kien mnehhi fl-urina u bejn wiehed u ieħor 46% hareġ fl-ippurgar fl-intervall ta' 120 siegħa wara d-dożagġ. Wara doża orali waħda ta' 75mg, clopidogrel għandu l-*half-life* bejn wiehed u ieħor ta' 6 sigħat. Il-*half-life* tat-tnehhija tal-metabolit prinċipali (inattiv) ċirkolanti kien 8 sigħat wara amministrazzjoni waħda u ripetuta.

Farmakoġenetika

Hafna enzimi CYP450 polimorfici jattivaw clopidogrel. CYP2C19 huwa involut fil-formazzjoni kemm tal-metabolit attiv kif ukoll tal-metabolit intermedjarju 2-oxo-clopidogrel. L-effetti kemm farmakokinetici kif ukoll dawk kontra l-plejtlits tal-metabolit attiv ta' clopidogrel, kif imkejla b'analizi *ex vivo* tal-aggregazzjoni tal-plejtlits, jinbidlu skont il-ġenotip ta' CYP2C19. L-allel CYP2C19*1 jikkorrispondi ma' metabolizmu kompletament funzjonali filwaqt li l-alleli CYP2C19*2 u CYP2C19*3 jikkorrispondu ma' metabolizmu mnaqqas. L-alleli CYP2C19*2 u CYP2C19*3 jgħoddu għal 85% tal-alleli b'funzjoni mnaqqsa fil-bojod u 99% fl-Asjatici. Alleli oħra assoċjati ma' tnaqqis fil-

metabolizmu jinkludu CYP2C19*4, *5, *6, *7, u *8, izda dawn huma anqas frekwenti fil-popolazzjoni generali. Frekwenzi ppubblikati għall-fenotipi u l-ġenotipi CYP2C19 komuni huma elenkati fit-tabella ta' hawn taht.

Il-frekwenza tal-ġenotip u fenotip CYP2C19

	Frekwenza(%)		
	Bojod (n=1356)	Suwed (n=966)	Ċiniži (n=573)
Metabolizmu estensiv: CYP2C19*1/*1	74	66	38
Metabolizmu intermedju: CYP2C19*1/*2 or *1/*3	26	29	50
Metabolizmu dgħajfef: CYP2C19*2/*2, *2/*3 or *3/*3	2	4	14

S'issa, l-impatt tal-ġenotip CYP2C19 fuq il-farmakokinetika tal-metabolit attiv ta' clopidogrel ġie evalwat f'227 sugġett minn 7 studji li ġew irrapportati. Tnaqqis fil-metabolizmu ta' CYP2C19 f' metabolizzaturi intermedji u dgħajfa naqqas is- C_{max} u l-AUC tal-metabolit attiv b'30 – 50% wara dozi ta' kkargar ta' 300- jew 600-mg u dozi ta' manteniment ta' 75 mg. Tnaqqis fl-espozizzjoni tal-metabolit attiv iwassal għal tnaqqis fl-inibizzjoni tal-plejtlits jew f'reattività rezidwa oghla tal-plejtlit. S'issa, it-tnaqqis fl-effetti inibitorji ta' clopidogrel fuq il-plejtlits ġie deskritt għal metabolizzaturi intermedji u dgħajfa f'21 studju li ġie rrapportat u li fihom hađu sehem 4,520 sugġett. Id-differenza relattiva fir-rispons kontra l-plejtlits bejn il-gruppi ta' ġenotipi jvarja minn studju għal ieħor skont il-metodu użat biex jiġi evalwat ir-rispons, izda ġeneralment huwa iżjed minn 30 %.

L-assoċjazzjoni bejn il-ġenotip CYP2C19 u r-risultat tal-kura b'clopidogrel ġie evalwat f'2 post hoc analizi ta' studji klinici (sottostudji ta' CLARITY [n=465] u TRITON-TIMI 38 [n=1,477] u f'sett ta' 5 studji (total n=6,489). F'CLARITY u f'wiehed mis-sett ta' studji (n=765; Trenk), ir-rati ta' avvenimenti kardjovaskulari ma varjawx b'mod sinifikanti minhabba l-ġenotip. F'TRITON-TIMI 38 u f'3 mis-sett ta' studji (n=3,516; Collet, Sibbing, Giusti), pazjenti b'indeboliment fil-mod ta' kif jimmetabolizzaw (intermedji u dgħajfa flimkien) kellhom rata oghla ta' avvenimenti kardjovaskulari (mewt, infart mijokardiku u attakk ta' puplesija) jew trombozi fl-istent meta mqabbla ma' metabolizzaturi estensivi. Fil-hames studju tas-sett (n=2,208; Simon), iż-żieda fir-rata ta' avvenimenti ġie osservat biss fil-metabolizzaturi dgħajfa.

Testijiet farmakogenetici jistgħu jidentifikaw il-ġenotipi assoċjati mal-varjabilità fl-attività ta' CYP2C19.

Jista' jkun hemm varjanti ġenetici ta' enzimi CYP450 oħra li jkollhom il-possibbiltà li jiffurmaw il-metabolit attiv ta' clopidogrel.

Popolazzjonijiet speċjali

F'dawn il-popolazzjonijiet speċjali, il-farmakokinetika tal-metabolit attiv ta' clopidogrel mhijiex magħrufa.

Indeboliment renali

Wara dozi ripetuti ta' 75 mg ta' clopidogrel kuljum, f'persuni b'mard sever tal-kliewi (tnehhija tal-kreatinina minn 5 sa 15 ml/min), l-inibizzjoni ta' l-agreggrazzjoni tal-plejtlits indotti minn ADP kien iktar baxx (25%) minn dak osservat f'persuni f'saħħithom, madankollu it-titwil fil-hin tad-dmija kien simili għal dak osservat f'persuni f'saħħithom li kienu qed jinghataw 75 mg ta' clopidogrel kuljum. Barra minn hekk, it-tolleranza klinika kienet tajba fil-pazjenti kollha.

Indeboliment epatiku

Wara doži ripetuti ta' 75 mg clopidogrel kuljum għal 10 ijiem f'pazjenti b'indeboliment epatiku sever, l-inibizzjoni tal-aggregazzjoni tal-plejtlits kawża tal-ADP kien simili għal dak osservat f'suġġetti b'saħħithom. Il-medja taż-zieda fil-hin ta' fsada kien ukoll simili għaž-żewġ gruppi.

Razza

L-inċidenza tal-alleli ta' CYP2C19 li tirriżulta f'metabolizmu intermedju u dgħajjed ta' CYP2C19 tvarja skont ir-razza/etniċità (ara l-Farmakogenetika). Mil-letteratura, id-dejta f'popolazzjonijiet Asjatiċi hija limitata biex tiġi evalwata l-implikazzjoni klinika tal-identifikazzjoni tal-ġeni ta' dan is-CYP fuq kif jirriżultaw l-avvenimenti kliniċi.

5.3 Taghrif ta' qabel l-użu kliniku dwar is-sigurtà tal-mediċina

Waqt studji mhux kliniċi fil-firien u l-babwini, l-iktar effetti li kienu osservati b'mod frekwenti kienu bidliet fil-fwied. Dawn sehhew f'doži li jirrapprezentaw mill-inqas 25 darba l-espożizzjoni li għet osservata fil-bnedmin li nġhataw doża klinika ta' 75 mg/jum u kienu bħala konsegwenza ta' effett fuq l-enzimi metabolizzanti fil-fwied. Ma għex osservat effett fuq l-enzimi metabolizzanti tal-fwied fi bnedmin li kienu qed jingħataw clopidogrel b'doża terapewtika.

F'doži għolja hafna, għet irrapurtata tollerabilità baxxa fiż-żaqq (gastrite, erożjonijiet gastrici u/jew rimettar) ta' clopidogrel fil-firien u l-babwini.

Ma kienx hemm evidenza ta' riskju ta' kanċer meta clopidogrel ingħata għal 78 ġimġha lill-ġrieden u 104 ġimġha lill-firien meta dawn ingħataw doži sa 77 mg/kg kuljum (li jirrapprezenta espożizzjoni mill-inqas 25 darba dik osservata fil-bnedmin li kienu qed jingħataw doża klinika ta' 75 mg/jum).

Clopidogrel ġie ttestajt f'medda ta' studji *in vitro* u *in vivo* dwar l-effett tossiku fuq il-ġeni, u ma tax indikazzjoni ta' attivita' tossika fuq il-ġeni.

Clopidogrel ma ntweraw li kellu l-ebda effett fuq il-fertilita' tal-firien irġiel u nisa u ma kellux effett tossiku fuq is-sistema riproduttiva la fil-firien u lanqas fil-fniek. Meta clopidogrel nġhata lill-firien li kienu qed iredgħu, dan ikkawża dewmien żgħir fl-iżvilupp tat-trabi. Saru studji farmakokinetiċi speċifiċi bi clopidogrel radjutikkettat li wrew li s-sustanza oriġinali jew il-metaboliti tagħha johorġu fil-halib. Għalhekk, ma jistgħux jiġu esklużi effetti dirett (fit tossiċita'), jew effetti indiretti (ma jintieghemx tajjeb).

6. TAGHRIF FARMACEWTIKU

6.1 Lista ta' sustanzi mhux attivi

Qalba:

Mannitol (E421)
Macrogol 6000
Microcrystalline cellulose
Hydrogenated castor oil
Low-substituted hydroxypropylcellulose

Rita:

Hypromellose (E464)
Lactose
Triacetin (E1518)
Titanium dioxide (E171)
iron oxide ahmar (E172)

Sustanza li tagħti l-lostru:

Carnauba wax

6.2 Inkompatibilitajiet

Ma jghoddx f' dan il-każ.

6.3 Żmien kemm idum tajjeb il-prodott mediċinali

3 snin

6.4 Prekawzjonijiet speċjali għall-ħażna

Fil-folji tal-PVC/PVDC/Aluminju, ahżen f' temperatura taht 30°C.

Fil-folji kollha kemm huma ta' l-aluminju, din il-mediċina m'għandhiex bżonn ħażna speċjali.

6.5 In-natura tal-kontenitur u ta' dak li hemm ġo fih

Folji tal-PVC/PVDC/Aluminju jew folji kollha kemm huma ta' l-aluminju f' kaxxi tal-kartun li fihom 7, 14, 28, 30, 84, 90 u 100 pillola miksija b'rita.

Pakketti ta' folji mtaqqbin ta' doża waħda tal-PVC/PVDC/Aluminju jew kollha kemm huma ta' l-aluminju f' kaxxi tal-kartun li fihom 50x1 pilloli miksijin b'rita.

Jista' jkun li mhux il-pakketti tad-daqsijiet kollha jkunu għal skop kummerċjali.

6.6 Prekawzjonijiet speċjali li għandhom jittiehdu meta jintrema

Kull fdal tal-prodott li ma jkunx intuża jew skart li jibqa' wara l-użu tal-prodott għandu jintrema kif jitolbu l-liġijiet lokali.

7. ID-DETENTUR TA' L-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ

Bristol Myers Squibb Pharma EEIG
Uxbridge Business Park
Sanderson Road
Uxbridge UB8 1DH
Ir-Renju Unit

8. NUMRU(I) TA' L-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ

EU/1/08/464/001 - Kaxex ta' 14-il pillola miksija b'rita fil-folji tal-PVC/PVDC/Alu

EU/1/08/464/002 - Kaxex ta' 14-il pillola miksija b'rita fil-folji kollha kemm huma ta' l-aluminjum

EU/1/08/464/003 - Kaxex ta' 28 pillola miksija b'rita fil-folji tal-PVC/PVDC/Alu

EU/1/08/464/004 - Kaxex ta' 28 pillola miksija b'rita fil-folji kollha kemm huma ta' l-aluminjum

EU/1/08/464/005 - Kaxex ta' 30 pillola miksija b'rita fil-folji tal-PVC/PVDC/Alu

EU/1/08/464/006 - Kaxex ta' 30 pillola miksija b'rita fil-folji kollha kemm huma ta' l-aluminjum

EU/1/08/464/007 - Kaxex ta' 50x1 pillola miksija b'rita fil-folji tal-PVC/PVDC/Alu

EU/1/08/464/008 - Kaxex ta' 50x1 pillola miksija b'rita fil-folji kollha kemm huma ta' l-aluminjum

EU/1/08/464/009 - Kaxex ta' 84 pillola miksija b'rita fil-folji tal-PVC/PVDC/Alu

EU/1/08/464/010X/X/X/XXX - Kaxex ta' 84 pillola miksija b'rita fil-folji kollha kemm huma ta' l-aluminjum

EU/1/08/464/011 - Kaxex ta' 90 pillola miksija b'rita fil-folji tal-PVC/PVDC/Alu

EU/1/08/464/012 - Kaxex ta' 90 pillola miksija b'rita fil-folji kollha kemm huma ta' l-aluminjum

EU/1/08/464/013 - Kaxex ta' 100 pillola miksija b'rita fil-folji tal-PVC/PVDC/Alu

EU/1/08/464/014 - Kaxex ta' 100 pillola miksija b'rita fil-folji kollha kemm huma ta' l-aluminjum

EU/1/08/464/018 - Kaxex ta' 7 pilloli miksija b'rita fil-folji tal-PVC/PVDC/Alu

EU/1/08/464/019 - Kaxex ta' 7 pilloli miksija b'rita fil-folji kollha kemm huma ta' l-aluminjum

9. DATA TA' L-EWWEL AWTORIZZAZZJONI/TIĠDID TA' L-AWTORIZZAZZJONI

Data ta' l-ewwel awtorizzazzjoni: 16 July 2008

10. DATA TA' META ĠIET RIVEDUTA L-KITBA

Informazzjoni dettaljata dwar dan il-prodott tinstab fuq il-website ta' l-Agenzija Ewropea dwar il-Medicini (EMA): <http://www.emea.europa.eu/>

Prodott mediċinali li m'għadux awtorizzati

1. ISEM TAL-PRODOTT MEDIĊINALI

Clopidogrel BMS 300 mg pilloli miksija b'rita

2. GHAMLA KWALITATTIVA U KWANTITATTIVA

Kull pillola miksija b'rita fiha 300 mg ta' clopidogrel (b'hala hydrogen sulphate).
Sustanzi mhux attivi: kull pillola fiha 12 mg lactose u 13.2 mg castor oil idroġenat.

Għal-lista kompleta ta' sustanzi mhux attivi, ara sezzjoni 6.1.

3. GHAMLA FARMAĊEWTIKA

Pillola miksija b'rita

Roża, oblunga, b' "300" imnaqqax fuq naħa waħda u "1332" imnaqqax fuq in-naħa l-oħra.

4. TAGHRIF KLINIKU

4.1 Indikazzjonijiet terapewtiċi

Clopidogrel huwa indikat fl-adulti għall-prevenzjoni ta' avvenimenti aterotrombotiċi f':

- Pazjenti li għandhom infart mijokardijaku (minn ftit jiem sa inqas minn 35 jum), puplesija iskemika (minn 7 ijiem sa inqas minn 6 xhur) jew mard stabbilit ta' l-arterji periferali.
- Pazjenti li għandhom is-sindromu koronarju akut:
  - Bis-segment mhux ST elevat (angina instabbli jew infart mijokardijaku mhux-mewġa-Q), li jinkludu pazjenti fi proċess li titpoġġa *stent* wara intervent koronarju perkutaneju, flimkien ma' acetylsalicylic acid (ASA).
  - Infart mijokardijaku akut b' segment ST elevat, flimkien ma' ASA f'pazjenti ittrattati bil-mediċini u eligibbli għat-terapija trombolitika

Għal aktar informazzjoni jekk jogħġbok irreferi għal sezzjoni 5.1.

4.2 Pożoloġija u metodu ta' kif għandu jingħata

- Adulti u anzjani

Din il-pillola ta' 300 mg ta' clopidogrel hija intiza b'hala doża qawwija tal-bidu f'pazjenti li qegħdin ibatu minn sindrome koronarju akut:

- Bis-segment mhux ST elevat (angina instabbli jew infart mijokardijaku mhux-mewġa-Q): il-kura bi clopidogrel għandha tinbeda b' doża waħda qawwija tal-bidu ta' 300 mg u titkompla b' 75 mg darba kuljum (b' acetylsalicylic acid (ASA) 75 mg-325 mg kuljum). Billi dozi oghla ta' ASA kienu assoċjati ma' riskju ikbar ta' dmija huwa rakkomandat li d-doża ta' ASA ma tkunx ikbar minn 100 mg. Ma ġiex stabbilit formalment l-aħjar tul tal-kura. Tagħrif minn studji kliniċi jindika li l-kura tista' tibqa' sejra sa 12-il xahar, u l-aħjar benefiċċju ġie osservat fi żmien 3 xhur (ara sezzjoni 5.1).
- Infart mijokardijaku akut bis-segment ST elevat: clopidogrel għandu jingħata b'hala doża waħda kuljum ta' 75 mg li tinbeda wara doża qawwija tal-bidu ta' 300 mg flimkien ma' ASA u bis-sustanzi trombolitiċi jew mingħajrhom. Pazjenti li għandhom izjed minn 75 sena fl-età għandhom jinbdew fuq clopidogrel mingħajr id-doża ta' ikkargar. It-terapija ikkombinata għandha tinbeda mill-aktar fis possibbli wara li s-sintomi jitfaċċaw u

titkompla għal mhux anqas minn erba' ġimghat. Il-benefiċċju ta clopidogrel ma' ASA għal aktar minn erba' ġimghat ma kienx studjat f'din is-sitwazzjoni (ara sezzjoni 5.1).

Bhala doża ta' manteniment, clopidogrel għandu jingħata bhala doża waħda ta' 75 mg kuljum ma' l-ikel jew fuq stonku vojta. Għal din id-doża issib pilloli li fihom 75 mg.

- Farmakogenetika
L-istatus ta' CYP2C19 f' metabolizzatur dghajjef huwa assoċjat mal-rispons mnaqqas tal-clopidogrel. L-aħjar sistema tad-dożaġġ għall-metabolizzaturi dghajfa għadhom ma ġewx determinati (ara sezzjoni 5.2)
- Pazjenti pedjatriċi
Is-sigurtà u l-effikaċja ta' clopidogrel fit-tfal u fl-adolesxenti għadhom ma ġewx stabbiliti.
- Indeboliment renali
L-esperjenza terapewtika hija limitata f' pazjenti b'indeboliment renali (ara sezzjoni 4.4).
- Indeboliment epatiku
L-esperjenza terapewtika hija limitata f' pazjenti b'mard epatiku moderat li jista' jkollhom dijatezi emorragika (ara sezzjoni 4.4).

4.3 Kontra-indikazzjonijiet

- Sensittività eċċessiva għas-sustanza attiva jew għal xi sustanzi mhux attivi.
- Indeboliment sever tal-fwied.
- Dmija qawwija patoloġika bħal f'ulċera peptika jew emorragija fil-kranju.

4.4 Avviżi speċjali u prekawzjonijiet speċjali għall-użu

Minhabba r-riskju tad-dmija u effetti ematoloġiċi mhux mixtieqa, kull meta jkun hemm sintomi kliniċi waqt il-kura li jindikaw dmija għandhom jiġu stabbiliti mal-ewwel l-għadd taċ-ċelluli tad-demem u/jew ittestjar ieħor xieraq (ara sezzjoni 4.8). Bhal fil-każ ta' sustanzi oħra kontra l-plejtlets, clopidogrel għandu jintuża b'kawtela ma' pazjenti li jista' jkollhom riskju ta' iktar dmija minn trawma, operazzjoni jew kundizzjonijiet patoloġiċi oħra u pazjenti li jkunu qed jirċievu l-kura b'ASA, heparin, inibituri ta' glycoprotein IIb/IIIa, jew mediċini kontra l-infjammazzjoni li m'humiex steroidi (NSAIDs) li jinkludu l-inibituri ta' Cox-2. Il-pazjenti għandhom jiġu osservati b'attenzjoni għal kull sinjal ta' dmija inkluz dmija moħbija, speċjalment waqt l-ewwel ġimghat tal-kura u/jew wara proċeduri kardijaċi invażivi jew operazzjoni. Mhux rakkomandat l-użu ta' clopidogrel flimkien ma' sustanzi kontra l-koagulazzjoni tad-demem li jittieħdu mill-halq billi dan jista' jkattar l-intensita' tad-dmija. (ara sezzjoni 4.5).

Jekk pazjent jagħzel li jkollu operazzjoni u l-effett kontra l-plejtlits huwa temporanjament mhux mixtieq, clopidogrel m'għandux jibqa' jingħata 7 ijiem qabel l-operazzjoni. Il-pazjenti għandhom jinformat lit-tobba u d-dentisti li qeghdin jieħdu clopidogrel qabel ma tiġi pjanata xi operazzjoni u qabel ma jittieħed xi prodott mediċinali ġdid. Clopidogrel itawwal iż-żmien tad-dmija u għand jintuża b'kawtela f' pazjenti li għandhom feriti b'tendenza li jnixxu d-demem (speċjalment daww gastro-intestinali u fl-għajnejn).

Il-pazjenti għandhom ikunu jafu li meta jieħdu clopidogrel (waħdu jew flimkien ma' ASA) id-dmija tista' ddum iktar mis-soltu biex tieqaf, u li għandhom jirrapurataw dmija li mhix normali (kemm fis-sit kif ukoll fit-tul ta' żmien) lit-tabib tagħhom.

Ġiet irrapurtata Purpura Trombotika Tromboċitopenika (TTP) b'mod rari hafna wara l-użu ta' clopidogrel, xi kultant wara espożizzjoni qasira. Din hi karatterizzata bi tromboċitopenja u anemija emolitika mikroangjopatika marbuta ma' sitwazzjonijiet newroloġiċi jew kliewi li ma jahdmux b'mod normali jew deni. TTP hija kundizzjoni li tista' tkun fatali u li għandha b'żonn kura mal-ewwel, inkluz il-plazmaferezi.

Minhabba n-nuqqas ta' taghrif, clopidogrel ma jistgħax jiġi rakkomandat waqt l-ewwel 7 ijiem wara puplesija iskemika akuta.

Farmakoġenetika: Ibbażat fuq taghrif minn dokumentazzjoni, pazjenti b'funzjoni ġenetikament imnaqqsa ta' CYP2C19 għandhom espożizzjoni sistemika aktar baxxa għall-metabolit attiv ta' clopidogrel u risponsi mnaqqsa kontra l-plejtlits, u ġeneralment juru rati oġhla ta' ġrajjet kardjovaskulari wara infart mijokardijaku milli juru pazjenti b'funzjoni normali ta' CYP2C19 (ara sezzjoni 5.2).

Peress li parti mill-metabolizmu ta' clopidogrel għall-metabolit attiv tiegħu jsir minn CYP2C19, huwa mistenni li l-użu ta' mediċini li jinibixxu l-attività ta' din l-enzima jwasslu għal tnaqqis fil-livell tal-metabolit attiv ta' clopidogrel u għal tnaqqis fl-effikaċja klinika. Kemm jista' jkun, mediċini li jinibixxu CYP2C19 m'għandhomx jintużaw fl-istess hin (ara sezzjoni 4. 5 għal lista ta' inibituri ta' CYP2C19, ara wkoll sezzjoni 5.2).

Għalkemm l-evidenza ta' inibizzjoni ta' CYP2C19 tvarja fil-klassi ta' Inibituri tal-Pompa Protonika, studji kliniċi jissuggerixxu xi interazzjoni bejn clopidogrel u wisq probabbli l-membri kollha ta' dan il-grupp. Għalhekk, kemm jista' jkun, l-Inibituri tal-Pompa Protonika għandhom jiġu evitati sakemm ma jkunx assolutament meħtieġ. M'hemm ebda evidenza li mediċini oħra li jnaqqsu l-aċtu fl-istonku bhall-imblokkaturi ta' H2 jew l-antaciċi jaffettwaw l-attività kontra l-plejtlits ta' clopidogrel.

L-esperjenza terapewtika bi clopidogrel f'pazjenti b'indeboliment fil-kliewi hija limitata. Għalhekk clopidogrel għandu jintuża b'kawtela f'dawn il-pazjenti (ara sezzjoni 4.2).

L-esperjenza f'pazjenti b'mard moderat fil-fwied li jista' jkollhom dijatesi qed inixxu d-demm hija limitata. Għalhekk clopidogrel għandu jintuża b'kawtela ma' din il-popolazzjoni (ara sezzjoni 4.2).

Clopidogrel BMS fih lactose. Pazjenti li għandhom problemi ereditarji rari ta' intolleranza għall-galactose, nuqqas ta' Lapp lactase jew malassorbiment ta' glucose-galactose m'għandhomx jiehdu dan il-prodott mediċinali.

Dan il-prodott mediċinali fih castor oil idroġenat li jista' jikkawża taqlib ta' l-istonku u dijarrea.

4.5 Prodotti mediċinali oħra li ma jaqblux ma' dan il-prodott u affarġiet oħra li jistgħu jibdlu l-effett farmaċewtiku tal-prodott

Sustanzi kontra l-koagulazzjoni tad-demm li jittiehdu mill-ħalq: mhix rakkomandata l-amministrazzjoni ta' clopidogrel flimkien ma' sustanzi kontra l-koagulazzjoni tad-demm li jittiehdu mill-ħalq billi dan jista' jkattar l-intensita' tad-dmija (ara sezzjoni 4.4).

Inibituri ta' Glycoprotein IIB/IIIa: clopidogrel għandu jintuża b'kawtela f'pazjenti li jista' jkollhom riskju ta' tkattir fid-dmija minhabba trawma, operazzjonijiet jew kundizzjonijiet patoloġiċi oħra li jirċievu l-inibituri ta' glycoprotein IIB/IIIa flimkien mal-prodott mediċinali (ara sezzjoni 4.4).

Acetylsalicylic acid (ASA): ASA ma biddilx l-inibizzjoni medjata permezz ta' clopidogrel ta' l-aggregazzjoni ta' plejtlets indotta minn ADP, imma clopidogrel saħħah l-effett ta' ASA fuq l-aggregazzjoni ta' plejtlets indotta mil-collagen. Madankollu, it-tehid flimkien ta' 500 mg ta' ASA darbtejn kuljum għal jum wiehed ma kabbarx b'mod sinifikanti t-titwil tal-hin tad-dmija li seħħ minhabba clopidogrel. Huwa possibbli li jkun hemm interazzjoni farmakodinamika bejn clopidogrel u acetylsalicylic acid, li jista' jwassal għal riskju ikbar ta' dmija. Għalhekk, l-użu flimkien għandu jsir b'kawtela (ara sezzjoni 4.4). Madankollu, clopidogrel u ASA ngħataw flimkien sa sena (ara sezzjoni 5.1).

Heparin: fi studju kliniku li sar f'persuni f'saħħithom, ma kienx hemm bżonn bidla fid-doża minhabba clopidogrel, l-anqas ma' dan biddel l-effett ta' heparin fuq il-koagulazzjoni. L-it-tehid flimkien ma' heparin ma kellu l-ebda effett fuq l-inibizzjoni ta' l-aggregazzjoni tal-plejtlets indott minn clopidogrel.

Huwa possibbli li jkun hemm interazzjoni farmakodinamika bejn clopidogrel u heparin, li jista' jwassal għal riskju ikbar ta' dmija. Għalhekk, l-użu flimkien għandu jsir b'kawtela (ara sezzjoni 4.4).

Trombolitiċi: is-sigurta' ta' -t-tehid flimkien ta' clopidogrel, sustanzi trombolitiċi speċifiċi għall-fibrina jew li m'humiex u heparin għet eżaminata f'pazjenti li kellhom infart mijokardjaku akut. L-inċidenza tad-dmija klinikament sinifikanti kienet simili għal dik osservata meta sustanzi trombolitiċi u heparin jingħataw flimkien ma' ASA (ara sezzjoni 4.8).

NSAIDs: fi studju klinku li sar b'voluntiera f'saħħithom l-għoti ta' clopidogrel u naproxen flimkien ziedet id-dmija mohbija gastro-intestinali. Madankollu, minhabba li ma sarux studji dwar l-interazzjoni ma' NSAIDs oħra bħalissa mhux ċar jekk hemmx riskju ta' zieda fid-dmija gastro-intestinali ma' NSAIDs kollha. Għalhekk għandu jkun hemm kawtela meta NSAIDs u clopidogrel jingħataw flimkien (ara sezzjoni 4.4).

Terapja oħra meħuda fl-istess hin:

Billi clopidogrel sa ċertu punt jiġi metabolizzat għall-metabolit attiv tiegħu minn CYP2C19, l-użu ta' mediċini li jimpedixxu l-attività ta' dan l-enzim huma mistennija li jirrizultaw f'livelli mnaqqs ta' metabolit attiv ta' clopidogrel u fi tnaqqis tal-effikaċja klinika. L-użu fl-istess waqt ta' mediċini li jimpedixxu CYP2C19 għandu jiġi skoragġut (ara sezzjonijiet 4.4 u 5.2).

Mediċini li jinibixxu CYP2C19 jinkludu omeprazole u esomeprazole, fluvoxamine, fluoxetine, moclobemide, voriconazole, fluconazole, ticlopidine, ciprofloxacin, cimetidine, carbamazepine, oxcabazepine u chloramphenicol.

Inibituri tal-Pompa Protonika:

Għalkemm l-evidenza ta' inibizzjoni ta' CYP2C19 tvarja fil-klassi ta' Inibituri tal-Pompa Protonika, studji kliniċi jissuggerixxu xi interazzjoni bejn clopidogrel u wisq probabbli l-membri kollha ta' dan il-grupp. Għalhekk, kemm jista' jkun, l-Inibituri tal-Pompa Protonika għandhom jiġu evitati sakemm ma jkunx assolutament meħtieġ. M'hemm ebda evidenza li mediċini oħra li jnaqqsu l-aċtu fl-istonku bħall-imblokkaturi ta' H₂ jew l-antaċidi jaffettwaw l-attività kontra l-plejtlits ta' clopidogrel.

Saru numru ta' studji kliniċi oħra bi clopidogrel u prodotti mediċinali oħra li ngħataw flimkien biex tiġi investigata l-possibilita' ta' interazzjonijiet farmakodinamiċi u farmakokinetiċi. Ma ġewx osservati interazzjonijiet farmakodinamiċi li kienu klinikament sinifikanti meta clopidogrel ingħata flimkien ma' atenolol, nifedipine, jew kemm atenolol u nifedipine. Barra minn hekk, l-attività farmakodinamika ta' clopidogrel ma gietx influwenzata b'mod sinifikanti mit-tehid flimkien ma' phenobarbital, cimetidine, jew oestrogen.

Il-karatteristiċi farmakokinetiċi ta' digoxin jew theophylline ma ġewx modifikati bl-amministrazzjoni flimkien ma' clopidogrel. Antaċidi ma mmodifikawx kemm gie assorbit clopidogrel.

Tagħrif minn studji b'mikrosomi tal-fwied uman indikaw li l-metabolit ta' carboxylic acid ta' clopidogrel jista' jinibixxi l-attività ta' Cytochrome P450 2C9. Potenzjalment dan jista' jwassal għal livelli oghla fil-plażma ta' prodotti mediċinali bħal phenytoin u tolbutamide u NSAIDs, li huma metabolizzati minn Cytochrome P450 2C9. Tagħrif mill-istudju CAPRIE jindika li phenytoin u tolbutamide jistgħu jiġu amministrati b'sigurta' flimkien ma' clopidogrel.

Apparti mill-informazzjoni dwar l-interazzjoni ta' prodotti mediċinali speċifiċi kif spjegat qabel, ma sarux studji dwar l-interazzjoni ta' clopidogrel ma' xi prodotti mediċinali li s-soltu jingħataw lill-pazjenti li jkollhom mard tat-trombozi ta' l-arterji. Madankollu, pazjenti li daħlu fi studji kliniċi bi clopidogrel ngħataw varjeta' ta' prodotti mediċinali fl-istess hin u dawn kienu jinkludu diuretici, beta blockers ACEI, antagonisti tal-kalċju, sustanzi li jbaxxu l-kolesterol, vasodilataturi koronarji, sustanzi kontra d-dijabete (inkluża l-insulina), sustanzi antiepilettiċi, u antagonisti GPIIb/IIIa mingħajr ma kien hemm evidenza ta' interazzjonijiet avversi klinikament sinifikanti.

4.6 Tqala u treddigh

Billi m'hemm taghrif kliniku dwar l-espozizzjoni ghal clopidogrel waqt it-tqala, ahjar li bhala prekawzjoni ma jsirx uzu ta' clopidogrel waqt it-tqala.

Studji fuq il-bhejjem ma jurux effetti hżiena diretti jew indiretti fuq it-tqala, fuq l-iżvilupp ta' l-embriju/fetu, hlas jew żvilupp wara t-twelid (ara sezzjoni 5.3).

Mhux maghruf jekk clopidogrel johroġ fil-halib tas-sider uman. Studji fuq il-bhejjem urew li clopidogrel johroġ fil-halib tas-sider. Bhala miżura ta' prekawzjoni, id-treddigh m'ghandux jitkompla waqt il-kura b' Clopidogrel BMS.

4.7 Effetti fuq il-hila biex issuq u thaddem magni

Clopidogrel m'ghandu l-ebda effett jew fit li xejn fuq il-hila ta' sewqan u l-uzu ta' magni.

4.8 Effetti mhux mixtieqa

Clopidogrel ġie evalwat ghas-sigurta' f'iktar minn 42,000 pazjent li ppartecipaw fi studji kliniċi, inkluzi iktar minn 9,000 pazjent li kienu kkurati bih ghal sena jew iktar. Ir-reazzjonijiet avversi klinikament rilevanti li ntwerew fl-istudji CAPRIE, CURE, CLARITY u COMMIT huma diskussi hawn taht. In ġenerali, clopidogrel 75 mg/jum kien jikkompara ma' ASA 325 mg/jum f'CAPRIE irrISPETTIVAMENT mill-età, sess u razza. Minbarra l-esperjenza ta' l-istudji kliniċi, reazzjonijiet avversi ġew ukoll irrapportati b'mod spontanju.

Il-fsada hija r-reazzjoni l-aktar komuni li ġiet irrapportata kemm fl-istudji kliniċi kif ukoll wara li l-prodott tpoġġa fis-suq fejn l-aktar li ġiet rrapportata kienet fl-ewwel xahar tal-kura.

F'CAPRIE, f'pazjenti li nġhataw jew clopidogrel jew ASA, l-inċidenza totali ta' kull tip ta' fsada kienet ta' 9.3% . L-inċidenza ta' kazi severi kienet ta' 1.4% ghal clopidogrel u ta' 1.6% ghal ASA.

F'CURE, ir-rata ta' avvenimenti ta' fsada maġġuri ghal clopidogrel+ASA kienet tiddependi fuq id-doża ta' ASA (<100 mg: 2.6%; 100-200 mg: 3.5%; >200 mg: 4.9%) bhal ma' kienet ukoll ir-rata ta' avvenimenti ta' fsada maġġuri ghal placebo+ASA (<100 mg: 2.0%; 100-200 mg: 2.3%; >200 mg: 4.0%). Ir-riskju ta' fsada (ta' theddida għall-hajja, maġġuri, minuri, ta' tip ieħor) naqas matul l-istudju: 0-1 xahar (clopidogrel: 9.6%; placebo: 6.6%), 1-3 xhur (clopidogrel: 4.5%; placebo: 2.3%), 3-6 xhur (clopidogrel: 3.8%; placebo: 1.6%), 6-9 xhur (clopidogrel: 3.2%; placebo: 1.5%), 9-12 xhur (clopidogrel: 1.9%; placebo: 1.0%). Ma kienx hemm eċċessi fi fsada maġġuri b'clopidogrel+ASA fis-7 ijiem ta' wara operazzjoni ta' trapjant ta' bajpass koronarju f'pazjenti li waqqfu l-kura iktar minn hamest ijiem qabel l-operazzjoni (4.4% clopidogrel+ASA kontra 5.3% placebo + ASA). F'pazjenti li baqghu jiehdu l-kura fil-hamest ijiem ta' qabel l-operazzjoni ta' trapjant ta' bajpass, ir-rata ta' avvenimenti kienet ta' 9.6% ghal clopidogrel+ASA, u 6.3% ghal placebo+ASA.

F'CLARITY, kien hemm żieda totali ta' fsada fil-grupp ta' clopidogrel + ASA (17.4%) kontra l-grupp ta' placebo + ASA (12.9%). L-inċidenza ta' fsada maġġuri kienet simili bejn il-gruppi (1.3% kontra 1.1% ghal gruppi clopidogrel + ASA u l-placebo + ASA, rispETTIVAMENT). Dan kien konsistenti fil-firxa ta' sottogruppi ta' pazjenti migbura skond linja bażi ta' karatteristiċi u t-tip ta' terapija fibrinolitika jew bil-heparin.

F'COMMIT, ir-rata totali ta' fsada maġġuri mhux ċerebrali jew ta' fsada ċerebrali kienet baxxa u simili fiż-zewġ gruppi (0.6% kontra 0.5% fil-gruppi clopidogrel + ASA u l-placebo + ASA, rispETTIVAMENT).

Reazzjonijiet avversi oħra li sehew jew waqt l-istudji kliniċi jew li ġew irrapportati b'mod spontanju huma mnizzlin fit-tabella hawn taht. Il-frekwenza tagħhom hija definita skond dawn il-konvenzjonijiet: komuni ($\geq 1/100$ sa $< 1/10$); mhux komuni ($\geq 1,000$ sa $< 1/100$); rari ($\geq 1/10,000$ sa

<1/1,000); rari hafna (<1/10,000). F'kull sistema tal-klassifika ta' l-organi, l-effetti mhux mixtieqa huma mnizzla skond is-serjeta' taghom, bl-aktar serji jitnizzlu l-ewwel.

Sistema tal-klassifika ta' l-organi	Komuni	Mhux Komuni	Rari	Rari Hafna
Disturbi tad-demem u tas-sistema limfatika		Tromboċitopenja, lewkopenja, eosinofilja	Newtropsenja, inkluza newtropsenja severa	Purpura tromboċitopenika trombotika (TTP) (ara sezzjoni 4.4), anemija aplastika, panċitopenja, agranuloċitosi, tromboċitopenja severa, granuloċitopenja, anemija
Disturbi fis-sistema immuni				Mard minn serju barrani, reazzjonijiet simili għal dawk anafilattici
Disturbi psikjatriċi				Allucinazzjonijiet, konfużjoni
Disturbi fis-sistema nervuża		Fsada intrakranjali (għew irrapportati xi kazijiet b'eżitu fatali), uġiġħ ta' ras, parestizja, sturdament		Tibdiliet fit-togħma
Disturbi fl-ghajnejn		Fsada fl-ghajn (tal-konguntiva, okulari, tar-retina)		
Disturbi fil-widnejn u fis-sistema labirintika			Vertigo	
Disturbi vaskulari	Ematoma			Emorraġija serja, emorraġija ta' ferita minn operazzjoni, vaskulite, pressjoni baxxa
Disturbi respiratorji, toraċiċi u medjastinali	Epistassi			Fsada fil-passaġġ respiratorju (emoptisi, emorraġija fil-pulmun), bronkospazmu, pulmonite interstizjali
Disturbi gastro-intestinali	Emorraġija gastro-intestinali, dijarea, uġiġħ addominali, dispepsja	Ulċera gastrika u ulċera dwodenali, gastrite, rimettar, tqalligh, stitikezza, gas fl-istonku	Emorraġija tar-retroperitonew	Emorraġija gastro-intestinali u tar-retroperitonew b'eżitu fatali, pankreatite, kolite (inklużi kolite ulċerattiva jew limfoċitika), stomatite
Disturbi fil-fwied u fil-marrara				Insuffiċjenza akuta tal-fwied, epatite, test tal-funzjoni tal-fwied anormali

Sistema tal-klassifika ta' l-organi	Komuni	Mhux Komuni	Rari	Rari Hafna
Disturbi fil-ġilda u fit-tessuti ta' taht il-ġilda	Tbengil	Raxx, ħakk, fsada fil-ġilda (purpura)		Dermatite bulloża (nekrolizi tossika ta' l-epidermide, Sindromu ta' Stevens Johnson, eritema multiforme), angjoedima, raxx eritematika, urtikarja, ekzema, lichen planus
Disturbi muskolu-skeltrali, tat-tessut konnettiv u fl-ghadam				Fsada muskolu-skeltrali (emartrozi), artrite, artralġja, majalġja
Disturbi fil-kliewi u fis-sistema urinarja		Ematurja		Glomerulonefrite, zieda tal-kreatinina fid-demm
Disturbi ġenerali u kundizzjonijiet ta' mnejn jinghata	Fsada fis-sit tat-titqib			Deni
Investigazzjonijiet		Id-demm idum iżjed biex jikkoagula, l-ghadd tan-newtrofili jonqos, l-ghadd tal-plejtlits jonqos		

4.9 Doża eċċessiva

Doża eċċessiva wara tehid ta' clopidogrel tista' twassal għall zieda fil-hin ta' dmija u komplikazzjonijiet ta' dmija sussegwenti. Terapija adekwata għandha tiġi kkunsidrata jekk dmija tiġi osservata. Ma nstabx antidotu għall-attività farmakoloġika ta' clopidogrel. Jekk hemm bżonn tittiehed azzjoni malajr minhabba li l-hin tad-dmija jkun qed jitwal, it-trasfuzjoni tal-plejtlits jista' jaqleb l-effetti ta' clopidogrel.

5. TAGHRIF FARMAKOLOĠIKU

5.1 Taghrif farmakodinamiku

Kategorija farmakoterapewtika: inibituri ta' l-aggregazzjoni tal-plejtlits eskli.heparin, Kodiċi ATC: B01AC-04.

Clopidogrel huwa pro-medicina, b'metabolit minnhom ikun inibitur tal-aggregazzjoni tal-plejtlits. Sabiex jipproduci l-metabolit attiv li jimpedixxi l-aggregazzjoni tal-plejtlits, clopidogrel irid jiġi mmetabolizzat mill-enzimi CYP450. Il-metabolit attiv ta' clopidogrel jimpedixxi b'mod selettiv l-irbit ta' adenosine diphosphate (ADP) mar-riċettur tal-plejtlits P2Y₁₂ u l-attivazzjoni suċċessiva tal-kumpless ta' glikoproteina GPIIb/IIIa bl-intervent ta' ADP, u b'hekk jimpedixxi l-aggregazzjoni tal-plejtlits. Minhabba l-irbit irrevesibbli, il-plejtlits esposti jkunu affettwati għall-bqija tal-hajja tagħhom (madwar 7-10 ijiem) u l-irkuprar tal-funzjoni normali tal-plejtlits isehh b'rata konsistenti mal-produzzjoni ta' plejtlits. L-aggregazzjoni tal-plejtlits stimolata minn agonisti ohra barra ADP tiġi impedita wkoll permezz ta' mblukkar tal-amplifikazzjoni tal-attivazzjoni ta' plejtlits minn ADP mehlu.

Billi l-metabolit attiv jiġi fformat minn enzimi CYP450, li whud minnhom huma polimorfici jew suggetti għall-inibizzjoni minn medicini ohra, mhux il-pazjenti kollha jkollhom inibizzjoni adekwata ta' plejtlits.

Doži repetuti ta' 75 mg kuljum ipproduċew inibizzjoni sostanzjali ta' l-aggregazzjoni tal-plejtlets indotti minn ADP mill-ewwel ġurnata; dan zied progressivament u laħaq livell fiss bejn Jum 3 u Jum 7. Fi stat fiss, il-livell medju ta' inibizzjoni osservat b' doża ta' 75 mg kuljum kien bejn 40% u 60%. L-aggregazzjoni tal-plejtlets u l-hin tad-dmija reġghu marru bil-mod għall-valuri tal-linja bażi, ġeneralment fi żmien 5 ijiem wara li kienet twaqqfet il-kura.

Is-sigurtà u l-effikaċja ta' clopidogrel kienu evalwati f'4 studji *double blind* li involvew 'il fuq minn 80,000 pazjent: fl-istudju CAPRIE, paragon ta' clopidogrel ma' ASA, u fl-istudji CURE, CLARITY u COMMIT kienu mqabblin clopidogrel mal-plaċebo, fejn iż-żewġ prodotti mediċinali ngħataw flimkien ma' ASA u terapija oħra li soltu tingħata.

Infart mijokardijaku reċenti (MI), puplesija reċenti jew mard periferali stabbilit ta' l-arterji

L-istudju CAPRIE kien jinkludi 19,185 pazjent bi trombożi fil-vini li ntweriet permezz ta' infart mijokardijaku reċenti (<35 jum), puplesija iskemika reċenti (bejn 7 ijiem u 6 xhur) jew mard stabbilit ta' l-arterji periferali (PAD). Il-pazjenti kienu *randomised* għal clopidogrel 75 mg/jum jew ASA 325 mg/jum, u ġew osservati għal bejn sena u 3 snin. Fis-sottogrupp ta' l-infart mijokardijaku, il-biċċa l-kbiratal-pazjenti ngħataw ASA għall-ewwel jiem wara infart mijokardijaku akut.

Clopidogrel naqqas b' mod sinifikanti l-inċidenza ta' avvenimenti iskemici ġodda (infart mijokardijaku ta' l-aħħar kombinat, puplesija iskemika u mewt vaskulari) meta mqabbel ma' ASA. Fl-analiżi ta' l-intenzjoni tal-kura, ġew osservati 939 avveniment fil-grupp ta' clopidogrel u 1 020 avveniment b' ASA (tnaqqis tar-riskju relattiv (RRR) ta' 8.7%, [95% CI: minn 0.2 għal 16.4]; $p = 0.045$), li jikkorrispondi, għal kull 1 000 pazjent ttrattati għal sentejn, ma' 10 [CI: minn 0 sa 20] pazjenti oħra li evitaw avveniment iskemiku ġdid. L-analiżi tal-mortalità totali bhala punt sekondarju ta' tmiem m'urietx xi differenza sinifikanti bejn clopidogrel (5.8%) u ASA (6.0%).

F' analiżi tas-sottogrupp permezz ta' kundizzjoni qwalifikanti (infart mijokardijaku, puplesija iskemika, u PAD) il-benefiċċju jidher li kien l-ikbar (b' relevanza statistika ta' $p = 0.003$) f' pazjenti li ddaħhlu minhabba PAD (speċjalment dawk li kellhom ukoll storja medika ta' infart mijokardijaku) (RRR = 23.7%; CI: minn 8.9 sa 36.2) u inqas (mhux differenti b' mod sinifikanti minn ASA) f' pazjenti b' puplesija (RRR = 7.3%; CI: minn -5.7 sa 18.7 [$p = 0.258$]). F' pazjenti li ddaħhlu fil-prova minhabba infart mijokardijaku reċenti biss, clopidogrel kien numerikament inqas, imma mhux statistikament differenti minn ASA (RRR = -4.0%; CI: minn -22.5 sa 11.7 [$p = 0.639$]). Barra minn hekk, l-analiżi tas-sottogrupp skond l-eta' ssuġġeriet li l-benefiċċju ta' clopidogrel għal pazjenti li kellhom iktar minn 75 sena kien inqas minn dak osservat f' pazjenti ≤ 75 sena.

Billi l-prova CAPRIE ma kellhiex is-saħħa li tevalwa l-effikaċja ta' sottogruppi individwali, mhux ċar jekk id-differenzi fit-tnaqqis relattiv fir-riskju bejn kondizzjonijiet kwalifikanti differenti humiex vera jew kumbinazzjoni.

Sindromu koronarju akut

L-istudju CURE kien jinkludi 12,562 pazjent bis-sindromu koronarju akut tas-segment mhux-ST elevat (angina instabbli jew infart mijokardijaku li mhux-mewġa-Q), u li ddaħhlu fl-istudju f' 24 siegħa mill-iktar episodju reċenti ta' uġiġh fis-sider jew sintomi konsistenti ma' l-iskemija. Biex jiddaħhlu fl-istudju, il-pazjenti riedu jkollhom jew bidliet fl-ECG li kienu kompatibbli ma' iskemija ġdida jew enzimi kardijaċi elevati jew troponin I jew T għall-inqas sa darbtejn l-oġġla livell tan-normal. Il-pazjenti kienu *randomised* għal clopidogrel (doża qawwiya tal-bidu ta' 300 mg u wara 75 mg/jum, N = 6,259) jew il-plaċebo (N = 6,303), u t-tnejn ingħataw flimkien ma' ASA (75-325 mg darba kuljum) u terapiji oħrastandard. Il-pazjenti kienu kkurati sa sena. F' CURE, 823 pazjent ingħataw terapija ta' antagonista għar-riċettur GPIIb/IIIa fl-istess hin. Ngħataw heparins lil iktar minn 90% tal-pazjenti u rata relattiva ta' dmija bejn clopidogrel u l-plaċebo ma gietx affettwata b' mod sinifikanti bit-terapija ta' heparin li ngħatat fl-istess hin.

In-numru ta' pazjenti li għaddew mill-punt primarju ta' tmiem [mewt kardjovaskulari (CV), infart mijokardijaku (MI) jew puplesija] kien 582 (9.3%) fil-grupp ikkurat bi clopidogrel u 719 (11.4%) fil-

grupp ikkurat bil-plaċebo, li jissarrat fi tnaqqis fir-riskju relattiv ta' 20% (95% CI ta' 10%-28%; $p=0.0009$) għall-grupp ikkurat bi clopidogrel (tnaqqis fir-riskju relattiv ta' 17% f'pazjenti li kienu kkurati b'mod konservattiv, 29% meta kellhom anġoplastija koronarja transluminale perkutanja (PTCA) bi *stent* jew mingħajru u 10% meta kellhom trapjant ta' bajpass f'arterja koronarja (CABG)). Twaqqfu avvenimenti kardjovaskulari godda (punt primarju ta' tmien), bi tnaqqis fir-riskju relattiv ta' 22% (CI: 8.6, 33.4), 32% (CI: 12.8, 46.4), 4% (CI: -26.9, 26.7), 6% (CI: -33.5, 34.3) u 14% (CI: -31.6, 44.2), waqt l-intervalli ta' studju ta' 0-1, 1-3, 3-6, 6-9 u 9-12 xhur, rispettivament. Għalhekk, wara tliet xhur ta' kura, il-benefiċċju osservat fil-grupp ta' clopidogrel + ASA ma kibirx, fil-waqt li kompli r-riskju ta' emorragija (ara sezzjoni 4.4).

L-użu ta' clopidogrel fi CURE kien assoċjat mat-tnaqqis fil-bżonn ta' kura trombolitika (RRR = 43.3%; CI: 24.3%, 57.5%) u inibituri ta' GPIIb/IIIa (RRR = 18.2%; CI: 6.5%, 28.3%).

In-numri ta' pazjenti li kellhom punt ko-primarju ta' tmien (mewt b'CV, MI, puplesija jew iskemija li mhux qed ttrissondi għall-kura) kien 1 035 (16.5%) fil-grupp ikkurat bi clopidogrel u 1 187 (18.7%) fil-grupp ikkurat bil-plaċebo, tnaqqis ta' 14% fir-riskju relattiv (95% CI ta' 6%-21%, $p=0.0005$) għall-grupp ikkurat bi clopidogrel. Dan il-benefiċċju gie l-iktar mit-tnaqqis li kien statistikament sinifikanti ta' l-inċidenza ta' MI [287 (4.6%) fil-grupp ikkurat bi clopidogrel u 363 (5.8%) fil-grupp ikkurat bil-plaċebo]. Ma ġie osservat effett fuq ir-rata ta' kemm il-pazjenti kellhom jerġghu jiddaħhlu l-isptar għall-angina instabbli.

Ir-riżultati f'popolazzjonijiet b'karatteristiċi differenti (eż. angina instabbli jew MI ta' mewġa mhux Q, minn livelli baxxa sa għolja ta' riskju, dijabete, il-bżonn ta' revaskularizzazzjoni, eta', sess eċċ.) kienu konsistenti mar-riżultati ta' l-analizi primarja. Partikularment, f'analizi *post-hoc* f' 2172 pazjent (17% tal-popolazzjoni kollha CURE) li kellhom *stent* impoġġija (*Stent-CURE*), id-data wriet li clopidogrel, imqabbel ma plaċebo, wera RRR sinifikanti ta' 26.2% favur clopidogrel għal punt ko-primarju ta' tmien (mewt b' CV, MI, puplesija) u wkoll RRR sinifikanti ta' 23.9% għat-tieni punt ko-primarju ta' tmien (mewt b' CV, MI, puplesija jew iskemija li mhux qed ttrissondi għall-kura). Barra dan, il-profil tas-sigurtà ta' clopidogrel f'dan is-sottogrup ta' pazjenti ma qajjemx tħassib partikulari. Għalhekk, ir-riżultati minn din il-parti sekondarja tas-sett jixbhu lil-riżultati totali ta' l-istudju.

Il-benefiċċji osservati bi clopidogrel kienu indipendenti minn terapija kardjovaskulari oħra akuti u fit-tul (bħall- heparin/LMWH, antagonisti ta' GPIIb/IIIa, prodotti mediċinali li jbaħxu l-lipidi, imblokkaturi tar-riċetturi beta u inibituri ta' ACE). L-effikaċja ta' clopidogrel kienet osservata b'mod indipendenti mid-doża ta' ASA (75-325 mg darba kuljum).

F'pazjenti b'MI akut bil-ST segment elevat, is-sigurtà u l-effikaċja ta' clopidogrel kienu evalwati f'2 studji *randomised*, ikkontrollati bil-plaċebo, u *double-blind*, CLARITY u COMMIT.

Il-prova CLARITY inkludiet 3,491 pazjenti li dahlufi żmien 12-il siegħa mill-bidu ta' infart mijokardijaku b'ST elevat, fejn kien ippanat li tingħata t-terapija trombolitika. Il-pazjenti rċevew clopidogrel (300 mg bħala d-doża qawwija inizjali segwita minn 75 mg /kuljum, $n=1752$) jew il-plaċebo ($n=1739$), it-tnejn ma' ASA (150 sa 325 mg bħala doża qawwija inizjali segwita minn 75 sa 162 mg/kuljum), sustanza fibrinolitika u, fejn kien xieraq, heparin. Il-pazjenti kienu eżaminati għal 30 jum. Il-punt primarju u aħhari kien il-ġrajja ta' arterja miżduda relatata ma' infart fl-angiogram qabel ma l-pazjent kien liċenzjat biex johrog mill-isptar, jew il-mewt jew MI rikurrenti qabel ma saret l-angiografija tal-koronarji. Għal dawk il-pazjenti li ma saritilhomx l-angiografija, l-punt primarju u aħhari kien il-mewt jew infart mijokardijaku rikurrenti mat-8 jum jew meta l-pazjent kien liċenzjat li johrog mill-isptar. Il-grupp ta' pazjenti studjati kien jinkludi 19.7% nisa u 29.2% pazjenti ≥ 65 sena. It-total ta' 99.7% tal-pazjenti rċevew is-sustanzi fibrinolitici (speċifiċi għall-fibrin: 68.7%, mhux speċifiċi għall-fibrin: 31.1%), 89.5% heparin, 78.7% imblokkaturi tar-riċetturi beta, 54.7% inibituri ACE u 63% statins.

Ħmistax fil-mija (15.0%) tal-pazjenti fil-grupp tal-clopidogrel u 21.7% tal-grupp bil-plaċebo laħqu l-punt primarju u aħhari, li jirrapprezentaw tnaqqis assolut ta' 6.7% u 36% ta' tnaqqis probabbli favur clopidogrel (95% CI: 24, 47%; $p < 0.001$), relatat prinċipalment għal tnaqqis fis-sadd ta' l-arterji assoċjati ma' infart. Dan il-benefiċċju kien konsistenti fis-sottogruppi speċifikati minn qabel li

jinkludu l-età tal-pazjent, is-sess maskil jew dak femminil, il-post fejn qiegħed l-infart u t-tip ta' sustanza fibrinolitika jew heparin użat.

L-ghamla ta' 2x2 factorial tal-prova COMMIT inkludiet 45,852 pazjent li dahlu fi żmien 24 siegħa mill-hin li bdew is-sintomi suspettużi ta' MI b'abnormalitajiet fl-ECG sugġestivi t'hekk (igifieri ST elevat, ST innizzel jew bundle branch block tax-xellug). Il-pazjenti ngħataw clopidogrel (75 mg/kuljum, n=22,961) jew il-plaċebo (n=22,891), flimkien ma' ASA (162 mg/kuljum), għal 28 jum jew sakemm ġew illicenzjati mill-isptar. Iż-zewġ punti primarji ta' l-aħħar kienu l-mewt minn kwalunkwe kawża u l-ewwel darba li jiġri infart iehor, il-puplesija jew il-mewt. Il-grupp studjat inkluda 27.8% nisa, 58.4% pazjenti ≥ 60 sena (26% ≥ 70 sena) u 54.5% tal-pazjenti li rċevew is-sustanzi fibrinolitici.

Clopidogrel naqqas b' mod sinifikanti r-riskju relattiv tal-mewt minn kwalunkwe kawża b'7% (p=0.029), u r-riskju relattiv ta' infart ġdid, puplesija jew il-mewt b'9% (p=0.002), li jirrapprezentaw tnaqqis assolut ta' 0.5% u 0.9%, rispettivament. Dan il-beneficċju kien konsistenti meta wiehed iqies l-età, is-sess maskil jew femminil, il-kura bis-sustanzi fibrinolitici jew mingħajrha, u kien innotat kmieni sa minn 24 siegħa.

5.2 Tagħrif farmakokinetiku

Assorbiment

Wara doża orali waħda u ripetuta ta' 75 mg kuljum, clopidogrel kien assorbit b'rata mgħaġġla. Il-livell medju fil-plażma ta' clopidogrel mhux mibdul (bejn wiehed u iehor 2.2-2.5ng/ml wara doża orali waħda ta' 75 mg) sehhew bejn wiehed u iehor 45 minuta wara d-dożaġġ. L-assorbiment huwa mill-inqas ta' 50%, skond l-eskrezzjoni fl-urina ta' metaboliti ta' clopidogrel.

Distribuzzjoni

Clopidogrel u l-metabolit prinċipali (inattiv) ċirkolanti jintrabtu b' mod reversibbli *in vitro* mal-proteini umani tal-plażma (98% u 94% rispettivament). L-irbit mhux saturabbli *in vitro* f' medda wiesgħa ta' koncentrazzjoni.

Metabolizmu

Clopidogrel jiġi mmetabolizzat b' mod estensiv mil-fwied. *In vitro* u *in vivo*, clopidogrel jiġi mmetabolizzat permezz ta' żewġ sensiliet ta' reazzjonijiet metabolici: waħda bl-intervent ta' esterases u li twassal għall-idrolizi fid-derivattiv inattiv tiegħu carboxylic acid (85% tal-metaboliti fiċ-ċirkulazzjoni), u waħda bl-intervent ta' ċitokromi P450 multipli. Clopidogrel jiġi mmetabolizzat l-ewwel f' metabolit intermedjarju 2-oxo-clopidogrel. Metabolizmu suċċessiv tal-metabolit intermedjarju 2-oxo-clopidogrel iwassal għall-formazzjoni tal-metabolit attiv, derivattiv thiol ta' clopidogrel. *In vitro*, din is-sensjela ta' reazzjonijiet metabolici ssehh bl-intervent ta' CYP3A4, CYP2C19, CYP1A2 u CYP2B6. Il-metabolit thiol attiv li ġie iżolat *in vitro*, jintrabat b'rata mgħaġġla u irreversibbli marriċetturi tal-plejtlits u b'hekk jimpedixxi l-aggregazzjoni tal-plejtlits.

Eliminazzjoni

Wara doża orali ta' clopidogrel ¹⁴C-tikkettatfil-bniedem, bejn wiehed u iehor 50% kien mneħhi fl-urina u bejn wiehed u iehor 46% hareġ fl-ippurgar fl-intervall ta' 120 siegħa wara d-dożaġġ. Wara doża orali waħda ta' 75mg, clopidogrel għandu l-half-life bejn wiehed u iehor ta' 6 sigħat Il-half-life tat-tneħhija tal-metabolit prinċipali (inattiv) ċirkolanti kien 8 sigħat wara amministrazzjoni waħda u ripetuta.

Farmakoġenetika

Hafna enzimi CYP450 polimorfici jattivaw clopidogrel. CYP2C19 huwa involut fil-formazzjoni kemm tal-metabolit attiv kif ukoll tal-metabolit intermedjarju 2-oxo-clopidogrel. L-effetti kemm farmakokinetici kif ukoll dawk kontra l-plejtlits tal-metabolit attiv ta' clopidogrel, kif imkejla b'analizi *ex vivo* tal-aggregazzjoni tal-plejtlits, jinbidlu skont il-ġenotip ta' CYP2C19. L-allel CYP2C19*1 jikkorrispondi ma' metabolizmu kompletament funzjonali filwaqt li l-alleli CYP2C19*2 u CYP2C19*3 jikkorrispondu ma' metabolizmu mnaqqas. L-alleli CYP2C19*2 u CYP2C19*3 jgħoddu għal 85% tal-alleli b'funzjoni mnaqqsa fil-bojod u 99% fl-Asjatici. Alleli oħra assoċjati ma' tnaqqis fil-

metabolizmu jinkludu CYP2C19*4, *5, *6, *7, u *8, izda dawn huma anqas frekwenti fil-popolazzjoni generali. Frekwenzi ppubblikati għall-fenotipi u l-ġenotipi CYP2C19 komuni huma elenkati fit-tabella ta' hawn taht.

Il-frekwenza tal-ġenotip u fenotip CYP2C19

	Frekwenza(%)		
	Bojod (n=1356)	Suwed (n=966)	Ċiniżi (n=573)
Metabolizmu estensiv: CYP2C19*1/*1	74	66	38
Metabolizmu intermedju: CYP2C19*1/*2 or *1/*3	26	29	50
Metabolizmu dgħajfef: CYP2C19*2/*2, *2/*3 or *3/*3	2	4	14

S'issa, l-impatt tal-ġenotip CYP2C19 fuq il-farmakokinetika tal-metabolit attiv ta' clopidogrel ġie evalwat f'227 sugġett minn 7 studji li ġew irrapporati. Tnaqqis fil-metabolizmu ta' CYP2C19 f' metabolizzaturi intermedji u dgħajfa naqqas is- C_{max} u l-AUC tal-metabolit attiv b'30 – 50% wara dozi ta' kkargar ta' 300- jew 600-mg u dozi ta' manteniment ta' 75 mg. Tnaqqis fl-espożizzjoni tal-metabolit attiv iwassal għal tnaqqis fl-inibizzjoni tal-plejtlits jew f'reattività rezidwa oghla tal-plejtlit. S'issa, it-tnaqqis fl-effetti inibitorji ta' clopidogrel fuq il-plejtlits ġie deskritt għal metabolizzaturi intermedji u dgħajfa f'21 studju li ġie rrapportat u li fihom hadu sehem 4,520 sugġett. Id-differenza relattiva fir-rispons kontra l-plejtlits bejn il-gruppi ta' ġenotipi jvarja minn studju għal ieħor skont il-metodu użat biex jiġi evalwat ir-rispons, izda ġeneralment huwa iżjed minn 30 %.

L-assocjazzjoni bejn il-ġenotip CYP2C19 u r-riżultat tal-kura b'clopidogrel ġie evalwat f'2 post hoc analiżi ta' studji kliniċi (sottostudji ta' CLARITY [n=465] u TRITON-TIMI 38 [n=1,477] u f'sett ta' 5 studji (total n=6,489). F'CLARITY u f'wieħed mis-sett ta' studji (n=765; Trenk), ir-rati ta' avvenimenti kardjovaskulari ma varjawx b' mod sinifikanti minhabba l-ġenotip. F'TRITON-TIMI 38 u f'3 mis-sett ta' studji (n=3,516; Collet, Sibbing, Giusti), pazjenti b'indeboliment fil-mod ta' kif jimmetabolizzaw (intermedji u dgħajfa flimkien) kellhom rata oghla ta' avvenimenti kardjovaskulari (mewt, infart mijokardiku u attack ta' puplesija) jew trombozi fl-istent meta mqabbla ma' metabolizzaturi estensivi. Fil-hames studju tas-sett (n=2,208; Simon), iż-żieda fir-rata ta' avvenimenti ġie osservat biss fil-metabolizzaturi dgħajfa.

Testijiet farmakogenetiċi jistgħu jidentifikaw il-ġenotipi assoċjati mal-varjabilità fl-attività ta' CYP2C19.

Jista' jkun hemm varjanti ġenetiċi ta' enzimi CYP450 ohra li jkollhom il-possibbiltà li jiffurmaw il-metabolit attiv ta' clopidogrel.

Popolazzjonijiet speċjali

F'dawn il-popolazzjonijiet speċjali, il-farmakokinetika tal-metabolit attiv ta' clopidogrel mhijiex magħrufa.

Indeboliment renali

Wara dozi ripetuti ta' 75 mg ta' clopidogrel kuljum, f'persuni b'mard sever tal-kliewi (tnehhija tal-kreatinina minn 5 sa 15 ml/min), l-inibizzjoni ta' l-agreggrazzjoni tal-plejtlits indotti minn ADP kien iktar baxx (25%) minn dak osservat f'persuni f'saħħithom, madankollu it-titwil fil-hin tad-dmija kien simili għal dak osservat f'persuni f'saħħithom li kienu qed jinghataw 75 mg ta' clopidogrel kuljum. Barra minn hekk, it-tolleranza klinika kienet tajba fil-pazjenti kollha.

Indeboliment epatiku

Wara doži ripetuti ta' 75 mg clopidogrel kuljum għal 10 ijiem f'pazjenti b'indeboliment epatiku sever, l-inibizzjoni tal-aggregazzjoni tal-plejtlits kawża tal-ADP kien simili għal dak osservat f'suġġetti b'saħħithom. Il-medja taż-żieda fil-hin ta' fsada kien ukoll simili għaž-żewġ gruppi.

Razza

L-inċidenza tal-alleli ta' CYP2C19 li tirriżulta f'metabolizmu intermedju u dgħajef ta' CYP2C19 tvarja skont ir-razza/etnicità (ara l-Farmakogenetika). Mil-letteratura, id-dejta f'popolazzjonijiet Asjatiċi hija limitata biex tiġi evalwata l-implikazzjoni klinika tal-identifikazzjoni tal-ġeni ta' dan is-CYP fuq kif jirriżultaw l-avvenimenti kliniċi.

5.3 Taghrif ta' qabel l-użu kliniku dwar is-sigurtà tal-mediċina

Waqt studji mhux kliniċi fil-firien u l-babwini, l-iktar effetti li kienu osservati b'mod frekwenti kienu bidliet fil-fwied. Dawn sehhew f'doži li jirrapprezentaw mill-inqas 25 darba l-espożizzjoni li għet osservata fil-bnedmin li nġhataw doża klinika ta' 75 mg/jum u kienu bhala konsegwenza ta' effett fuq l-enzimi metabolizzanti fil-fwied. Ma għex osservat effett fuq l-enzimi metabolizzanti tal-fwied fi bnedmin li kienu qed jinghataw clopidogrel b'doża terapewtika.

F'doži għolja hafna, għet irrapurtata tollerabilità baxxa fiż-żaq (gastrite, erożjonijiet gastrici u/jew rimettar) ta' clopidogrel fil-firien u l-babwini.

Ma kienx hemm evidenza ta' riskju ta' kanċer meta clopidogrel inghata għal 78 ġimgha lill-ġrieden u 104 ġimgha lill-firien meta dawn inghataw doži sa 77 mg/kg kuljum (li jirrapprezenta espożizzjoni mill-inqas 25 darba dik osservata fil-bnedmin li kienu qed jinghataw doża klinika ta' 75 mg/jum).

Clopidogrel għe ttestajt f'medda ta' studji *in vitro* u *in vivo* dwar l-effett tossiku fuq il-ġeni, u ma tax indikazzjoni ta' attività tossika fuq il-ġeni.

Clopidogrel ma ntwera li kellu l-ebda effett fuq il-fertilità tal-firien irġiel u nisa u ma kellux effett tossiku fuq is-sistema riproduttiva la fil-firien u lanqas fil-fniek. Meta clopidogrel ngħata lill-firien li kienu qed ireddghu, dan ikkawża dewmien żgħir fl-iżvilupp tat-trabi. Saru studji farmakokinetiċi speċifiċi bi clopidogrel radjutikkettat li wrew li s-sustanza oriġinali jew il-metaboliti tagħha johorġu fil-halib. Għalhekk, ma jistgħux jiġu esklużi effetti dirett (ftit tossiċità), jew effetti indiretti (ma jintieghemx tajjeb).

6. TAGHRIF FARMACEWTIKU

6.1 Lista ta' sustanzi mhux attivi

Qalba:

Mannitol (E421)

Macrogol 6000

Microcrystalline cellulose

Hydrogenated castor oil

Low-substituted hydroxypropylcellulose

Rita:

Hypromellose (E464)

Lactose

Triacetin (E1518)

Titanium dioxide (E171)

Iron oxide aħmar (E172)

Sustanza li tagħti l-lostru:

Carnauba wax

6.2 Inkompatibilitajiet

Ma jghoddx f' dan il-każ.

6.3 Żmien kemm idum tajjeb il-prodott mediċinali

3 snin

6.4 Prekawzjonijiet speċjali għall-ħażna

Din il-mediċina m'għandhiex bżonn ħażna speċjali.

6.5 In-natura tal-kontenitur u ta' dak li hemm ġo fih

Folji mtaqqbin ta' l-aluminju ta' doża waħda f'kaxxi tal-kartun li fihom 4x1, 30x1 u 100x1 pilloli miksijin b'rita.

Jista' jkun li mhux il-pakketti tad-daqsijiet kollha jkunu għal skop kummerċjali.

6.6 Prekawzjonijiet speċjali li għandhom jittiehdu meta jintrema

Kull fdal tal-prodott li ma jkunx intuża jew skart li jibqa' wara l-użu tal-prodott għandu jintrema kif jitolbu l-liġijiet lokali.

7. ID-DETENTUR TA' L-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ

Bristol Myers Squibb Pharma EEIG
Uxbridge Business Park
Sanderson Road
Uxbridge UB8 1DH
Ir-Renju Unit

8. NUMRU(I) TA' L-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ

EU/1/08/464/015 - Pakketti ta' 4x1 pilloli miksijin b'rita ġo folji mtaqqbin ta' doża waħda kollha kemm huma ta' l-aluminju

EU/1/08/464/016 - Pakketti ta' 30x1 pilloli miksijin b'rita ġo folji mtaqqbin ta' doża waħda kollha kemm huma ta' l-aluminju

EU/1/08/464/017 - Pakketti ta' 100x1 pilloli miksijin b'rita ġo folji mtaqqbin ta' doża waħda kollha kemm huma ta' l-aluminju

9. DATA TA' L-EWWEL AWTORIZZAZZJONI/TIĠDID TA' L-AWTORIZZAZZJONI

Data ta' l-ewwel awtorizzazzjoni: 16 July 2008

10. DATA TA' META ĠIET RIVEDUTA L-KITBA

Informazzjoni dettaljata dwar dan il-prodott tinstab fuq il-website ta' l-Agenzija Ewropea dwar il-Mediċini (EMA): <http://www.emea.europa.eu/>

ANNEX II

- A. DETENTURI TA' L-AWTORIZZAZZJONI TAL-MANIFATTURA RESPONSABBLI GHALL-HRUĠ TAL-LOTT**
- B. KUNDIZZJONIJIET TA' L-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ**

A. DETENTURI TA' L-AWTORIZZAZZJONI TAL-MANIFATTURA RESPONSABBLI GĦALL-HRUĠ TAL-LOTT

Isem u indirizz tal-manifatturi responsabbli għall-hruġ tal-lott

- Clopidogrel BMS 75 mg pilloli miksija b'rita

Sanofi Winthrop Industrie
1, rue de la Vierge
Ambarès & Lagrave
F-33565 Carbon Blanc cedex
Franza

Sanofi Synthelabo Limited
Edgefield Avenue
Fawdon
Newcastle upon Tyne NE3 3TT – UK
Ir-Renju Unit

Sanofi Winthrop Industrie
6, Boulevard de l'Europe
F-21800 Quétigny
Franza

Fuq il-fuljett ta' tagħrif tal-prodott mediċinali għandu jkun hemm l-isem u l-indirizz tal-manifattur responsabbli mill-hruġ tal-lott konċernat.

- Clopidogrel BMS 300 mg pilloli miksija b'rita

Sanofi Winthrop Industrie
1, rue de la Vierge
Ambarès & Lagrave
F-33565 Carbon Blanc cedex
Franza

B. KUNDIZZJONIJIET TA' L-AWTORIZZAZZJONI GĦAT-TQEGHID FIS-SUQ

- **KUNDIZZJONIJIET JEW RESTRIZZJONIJIET FUQ IL-FORNIMENT U L-UŻU IMPOSTI FUQ ID-DETENTUR TA' L-AWTORIZZAZZJONI GĦAT-TQEGHID FIS-SUQ**

Prodott mediċinali jingħata bir-riċetta tat-tabib

- **KUNDIZZJONIJIET JEW RESTRIZZJONIJIET FIR-RIGWARD TA' L-UŻU MINGHAJR PERIKLU U EFFETTIV TAL-PRODOTT MEDIĊINALI**

Ma jgħoddx f'dan il-każ

- **KUNDIZZJONIJIET OHRA**

Sistema ta' farmakoviġilanza

Id-Detentur ta' l-Awtorizzazzjoni għat-Tqeghid fis-Suq irid jassigura li s-sistema ta' farmakoviġilanza, kif deskritta f'verżjoni 2.0 ipprezentat f'Modulu 1.8.1. ta' l-Applikazzjoni għall-Awtorizzazzjoni għat-Tqeghid fis-Suq, tkun fis-sehħ u implimentata qabel u waqt li l-prodott ikun tqiegħed fis-suq.

ANNEX III
TIKKETTA U FULJETT TA' TAGHRIF

Prodott medičinali li m'ghadux awtorizzat

Prodott medičinali li m'ghadux awtorizzat

A. TIKKETTA

TAGHRIF LI GHANDU JIDHER FUQ IL-PAKKETT TA' BARRA

KARTUNA TA' BARRA

1. ISEM TAL-PRODOTT MEDIĊINALI

Clopidogrel BMS 75 mg pillola miksija b'rita
clopidogrel

2. DIKJARAZZJONI TAS-SUSTANZA(I) ATTIVA

Kull pillola fiha 75 mg ta' clopidogrel (bhala hydrogen sulphate).

3. LISTA TA' SUSTANZI MHUX ATTIVI

Fiha ukoll: castor oil idrogenat u lactose u. Ara l-fuljett għal aktar informazzjoni.

4. GHAMLA FARMAĊEWTIKA U KONTENUT

14 –il pillola miksija b'rita
28 pillola miksija b'rita
30 pillola miksija b'rita
50x1 pilloli miksijin b'rita
84 pillola miksija b'rita
90 pillola miksija b'rita
100 pillola miksija b'rita
7 pilloli miksija b'rita

5. MOD TA' KIF U MNEJN JINGHATA

Użu orali
Aqra l-fuljett ta' taghrif qabel l-użu

6. TWISSIJA SPEĊJALI LI L-PRODOTT MEDIĊINALI GHANDU JINŻAMM FEJN MA JINTLAHAQX U MA JIDHIRX MIT-TFAL

Żommu fejn ma jintlaħaqx u ma jidhirx mit-tfal

7. TWISSIJA/IET SPEĊJALI OHRA, JEKK MEHTIEĠA

8. DATA TA' META JISKADI

JIS [XX/SSSS]

9. KUNDIZZJONIJIET SPEĊJALI TA' KIF JINHAŻEN

Ahżen f' temperatura taht 30°C (għall-folji tal-PVC/PVDC/Aluminju)

Jew M'hemmx bżonn kundizzjonijiet speċjali ta' kif jinhażen (għall-folji kollha kemm huma ta' l-aluminju)

10. PREKAWZJONIJIET SPEĊJALI GĦAR-RIMI TA' PRODOTTI MEDIĊINALI MHUX UŻATI JEW SKART MINN DAWN IL-PRODOTTI MEDIĊINALI, JEKK HEMM BŻONN.

11. ISEM U INDIRIZZ TAD-DETENTUR TA' L-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ

Bristol Myers Squibb Pharma EEIG
Uxbridge Business Park
Sanderson Road
Uxbridge UB8 1DH
Ir-Renju Unit

12. NUMRU(I) TA' L-AWTORIZZAZZJONI GHALL-KUMMERĊ

EU/1/08/464/001 14-il pillola
EU/1/08/464/002 14-il pillola
EU/1/08/464/003 28 pillola
EU/1/08/464/004 28 pillola
EU/1/08/464/005 30 pillola
EU/1/08/464/006 30 pillola
EU/1/08/464/007 50x1 pilloli
EU/1/08/464/008 50x1 pilloli
EU/1/08/464/009 84 pillola
EU/1/08/464/010 84 pillola
EU/1/08/464/011 90 pillola
EU/1/08/464/012 90 pillola
EU/1/08/464/013 100 pillola
EU/1/08/464/014 100 pillola
EU/1/08/464/018 7 pilloli
EU/1/08/464/019 7 pilloli

13. NUMRU TAL-LOTT

Lott:

14. KLASSIFIKAZZJONI ĠENERALI TA' KIF JINGHATA

Prodott mediċinali jingħata bir-ricetta tat-tabib.

15. STRUZZJONIJIET DWAR L-UŻU

16. INFORMAZZJONI BIL-BRAILLE

Clopidogrel BMS 75 mg

Prodott medičinali li m'għadux awtorizzat

**TAGHRIF MINIMU LI GHANDU JIDHER FUQ IL-FOLJI
(kaxxi ta' 7, 14, 28 jew 84 pillola)**

1. ISEM TAL-PRODOTT MEDIĊINALI

Clopidogrel BMS 75 mg pilloli miksija b'rita
clopidogrel

2. ISEM TAD-DETENTUR TA' L-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ

Bristol Myers Squibb Pharma EEIG

3. DATA TA' META JISKADI

JIS {XX/SSSS}

4. NUMRU TAL-LOTT

Lott:

5. OHRAJN

Granet tal-gimgha

It-Tnejn
It-Tlieta
L-Erbgħa
Il-Hamis
Il-Ġimgħa
Is-Sibt
Il-Hadd

Ġimgħa 1

Ġimgħa 2 (għall-kaxxa ta' 14, 28 u 84 pilloli)

Ġimgħa 3 (għall-kaxxa ta' 28 u 84 pilloli)

Ġimgħa 4 (għall-kaxxa ta' 28 u 84 pilloli)

TAGHRIF MINIMU LI GHANDU JIDHER FUQ IL-FOLJI JEW L-ISTRIXXI

FOLJI/Kaxxi ta'30, 50x1, 90 jew 100 pillola)

1. ISEM TAL-PRODOTT MEDIĊINALI

Clopidogrel BMS 75 mg pilloli miksija b'rita
clopidogrel

2. ISEM TAD-DETENTUR TA' L-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ

Bristol Myers Squibb Pharma EEIG

3. DATA TA' META JISKADI

JIS {XX/SSSS}

4. NUMRU TAL-LOTT

Lott:

5. OHRAJN

TAGHRIF LI GHANDU JIDHER FUQ IL-PAKKETT TA' BARRA

KARTUNA TA' BARRA

1. ISEM TAL-PRODOTT MEDIĊINALI

Clopidogrel BMS 300 mg pilloli miksija b'rita
clopidogrel

2. DIKJARAZZJONI TAS-SUSTANZA(I) ATTIVA

Kull pillola fiha 300 mg ta' clopidogrel (b'hala hydrogen sulphate).

3. LISTA TA' SUSTANZI MHUX ATTIVI

Fiha wkoll: lactose u castor oil idroġenat. Ara l-fuljett għal aktar informazzjoni.

4. GHAMLA FARMAĊEWTIKA U KONTENUT

4x1 pilloli miksija b'rita
30x1 pilloli miksija b'rita
100x1 pilloli miksija b'rita

5. MOD TA' KIF U MNEJN JINGHATA

Użu orali
Aqra l-fuljett ta' tagħrif qabel l-użu

6. TWISSIJA SPEĊJALI LI L-PRODOTT MEDIĊINALI GHANDU JINŻAMM FEJN MA JINTLAHAQX U MA JIDHIRX MIT-TFAL

Żommu fejn ma jintlaħaqx u ma jidhirx mit-tfal

7. TWISSIJA(IET) SPEĊJALI OĦRA, JEKK MEHTIEĠA

8. DATA TA' META JISKADI

JS

9. KUNDIZZJONIJIET SPEĊJALI TA' KIF JINHAŻEN

10. PREKAWZJONIJIET SPEĊJALI GħAR-RIMI TA' PRODOTTI MEDIĊINALI MHUX UŻATI JEW SKART MINN DAWN IL-PRODOTTI MEDIĊINALI, JEKK HEMM BŻONN.

11. ISEM U INDIRIZZ TAD-DETENTUR TA' L-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ

Bristol Myers Squibb Pharma EEIG
Uxbridge Business Park
Sanderson Road
Uxbridge UB8 1DH
Ir-Renju Unit

12. NUMRU(I) TA' L-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ

EU/1/08/464/015 4x1 pilloli miksija b'rita
EU/1/08/464/016 30x1 pilloli miksija b'rita
EU/1/08/464/017 100x1 pilloli miksija b'rita

13. NUMRU TAL-LOTT

Lott:

14. KLASSIFIKAZZJONI ĠENERALI TA' KIF JINGHATA

Prodott medicinali jinghata bir-ricetta tat-tabib.

15. STRUZZJONIJIET DWAR L-UŻU

16. INFORMAZZJONI BIL-BRAILLE

Clopidogrel BMS 300 mg

**TAGHRIF MINIMU LI GHANDU JIDHER FUQ IL-FOLJI JEW FUQ L-ISTRIXXI
FOLJA/kaxxa ta' 4x1, 30x1 jew 100x1 pilloli**

1. ISEM TAL-PRODOTT MEDIĊINALI

Clopidogrel BMS 300 mg pilloli miksija b'rita
clopidogrel

2. ISEM TAD-DETENTUR TA' L-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ

Bristol Myers Squibb Pharma EEIG

3. DATA TA' META JISKADI

JIS

4. NUMRU TAL-LOTT

Lott:

5. OHRAJN

Prodott mediċinali li m'għadux awtorizzat

B. FULJETT TA' TAGHRIF

Prodott medičinali li m'ghadux awtorizzat

FULJETT TA' TAGHRIF: INFORMAZZJONI GHAL MIN QED JAGHMEL UŻU MINNU

Clopidogrel BMS 75 mg pilloli miksija b'rita clopidogrel

Aqra sew dan il-fuljett kollu qabel tibda tiehu din il-mediċina.

- Żomm dan il-fuljett. Jista' jkollok bżonn terġa' taqrah.
- Jekk ikollok aktar mistoqsijiet, staqsi lit-tabib jew lill-ispizjar tiegħek.
- Din il-mediċina giet mogħtija lilek M'għandekx tghaddiha lil persuni oħra. Tista' tagħmlilhom il-hsara, anki jekk ikollhom l-istess sintomi bħal tiegħek.
- Jekk xi wiehed mill-effetti sekondarji jiggrava jew jekk tinnota xi effetti sekondarji li m'humiex imsemmijin f'dan il-fuljett, jekk jogħġbok, għid lit-tabib jew lill-ispizjar tiegħek.

F'dan il-fuljett:

1. X'inhu Clopidogrel BMS u għalxiex jintuża
2. Qabel ma tiehu Clopidogrel BMS
3. Kif għandek tiehu Clopidogrel BMS
4. Effetti sekondarju li jista jkollu
5. Kif taħzen Clopidogrel BMS
6. Aktar tagħrif

1. X'INHU CLOPIDOGREL BMS U GHALXIEX JINTUŻA

Clopidogrel BMS jiffirma parti minn grupp ta' mediċini msejha prodotti mediċinali ta' kontra l-plejtlets. Plejtlets huma partijiet zghar hafna fid-demm, iżghar miċ-ċelluli homor jew bojod tad-demm, li jingemgħu flimkien waqt li jkun qed jagħqad id-demm. Il-prodotti mediċinali ta' kontra l-plejtlets jilqgħu għal dan u jnaqqsu l-possibbiltajiet li jiffurmaw ċapep tad-demm (proċess imsejjah trombozi).

Clopidogrel BMS jittiehed biex inaqqas ir-riskju li ċapep tad-demm (trombi) jiffurmaw fl-arterji mwebbsin (arterji), proċess imsejjah aterotrombozi, li jista' jwassal għal konsegwenzi aterotrombotiċi (bħal puplesija, attakk tal-qalb, jew mewt).

Inghatajt Clopidogrel BMS biex inaqqas ir-riskju ta' ċapep tad-demm u l-konsegwenzi severi tagħhom għaliex:

- Għandek kundizzjoni fejn l-arterji tiegħek qegħdin jibbiesu (magħrufa wkoll bħala aterosklerozi), u
- Kellek attakk tal-qalb, puplesija jew kundizzjoni magħrufa bħala mard periferali arterjali, jew
- Kellek uġigh sever f' sidrek magħruf bħala 'angina mhux stabbli' jew 'infart mijokardijaku (attakk ta' qalb). Għatt-trattament ta' din il-kundizzjoni t-tabib tiegħek seta' poġġa *stent* fl-arterja li nstaddet jew li djieqet biex iċ-ċirkolazzjoni effettiva tad-demm tiġi restawrata.. Inti trid tingħata wkoll mit-tabib tiegħek acetylsalicylic acid (sustanza li tinsab f' hafna mediċini u li tintuża biex ittaffi l-uġigh u tnizzel id-deni kif ukoll biex tippreveni li jiffurmaw ċapep ta' demm).

2. QABEL MA TIEHU CLOPIDOGREL BMS

Tieħux Clopidogrel BMS:

- Jekk inti allergiku/a (tbatu minn sensitività eċċessiva) għall-clopidogrel jew sustanzi oħra ta' Clopidogrel BMS;
- Jekk tbatu minn kundizzjoni medika li fil-preżent qiegħda tikkawża fsada, bħal ulċera fl-istonku jew fsada gewwa l-moħħ;
- Jekk tbatu minn mard sever tal-fwied.

Jekk taħseb li xi wahda minn dawn tghodd ghalik, jew jekk ghandek xi dubju, hu parir tat-tabib tieghek qabel tibda tiehu clopidogrel.

Oqghod attent hafna b' Clopidogrel BMS :

Jekk xi sitwazzjoni msemmija hawn taht tghodd ghalik, hu parir tat-tabib tieghek qabel tibda tiehu clopidogrel:

- jekk tinsab f'riskju ta' fsada bhal:
  - kundizzjoni medika li tpoġġik f'riskju ta' fsada interna (bhal ulcera fl-istonku)
  - mard fid-demem li jwassal ghal fsada interna (dmija f'xi tessuti, organi jew gogi ta' ġismek);
  - ferita serja riċenti;
  - operazzjoni riċenti (anki tas-snien);
  - operazzjoni li ser issirlek (anki tas-snien) fis-sebat ijiem li ġejjin.
- jekk fl-aħħar sebat ijiem kellek ċappa ta' demm f'arterja f'moħħok (puplesija iskemika)
- jekk qieghed/qieghda tiehu xi tip ta' medicina ohra (ara 'Meta tiehu medicini ohra').
- jekk tbatu minn mard tal-kliewi jew tal-fwied.

Waqt li qieghed/qieghda tiehu clopidogrel:

- Ghandek tghid lit-tabib tieghek jekk ghandek xi operazzjoni ppjanata (anki tas-snien).
- Ghandek ukoll tghid lit-tabib tieghek minnufih jekk tizviluppa kundizzjoni medika li tinkludi deni u tbenġil taht il-ġilda li jidher bhal tikek homor irqaq, flimkien ma' jew minghajr gheja kbira mhux spjegata, konfuzjoni, sfurija tal-ġilda jew ta' l-ghajnejn (suffejra) (ara sezzjoni 4 'EFFETTI SEKONDARJI LI JISTA' JKOLLU').
- Jekk taqta' x'imkien jew twegġa', id-demem jista' jdum aktar mis-soltu biex jieqaf. Dan minhabba l-mod ta' kif taħdem il-medicina tieghek billi ma thallix li jiffurmaw ic-capep tad-demem. Ghal qtugh u feriti zghar ez. meta taqta' x'imkien, meta tqaxxar, normalment m'hemmx ghalfejn tinkwieta. Madanakollu, jekk id-demem li hiereg jinkwetak, ghandek tkellem lit-tabib tieghek minnufih (ara sezzjoni 4 'EFFETTI SEKONDARJI LI JISTA' JKOLLU').
- It-tabib tieghek jista' jordnalek testijiet tad-demem.
- Ghandek tghid lit-tabib jew lill-ispizjar tieghek jekk tinnota xi effett mhux mixtieq li mhux innizzel fis-sezzjoni 4 'EFFETTI SEKONDARJI LI JISTA' JKOLLU' ta' dan il-fuljett jew jekk tinnota effett mhux mixtieq li qieghed jiggrava.

Clopidogrel m'ghandux jinghata lit-tfal jew lill-adolexxenti.

Meta tiehu medicini ohra:

Xi medicini ohra jistghu jeffettwaw l-użu ta' clopidogrel u vice-versa.

Jekk jogħġbok, għid lit-tabib jew lill-ispizjar tieghek jekk qieghed tiehu jew hadt dan l-aħħar xi medicini ohra, anki dawk minghajr ricetta.

L-użu ta' sustanzi kontra l-koagulazzjoni tad-demem li jittiehdu mill-halq (medicini li jraququ d-demem) flimkien ma' clopidogrel mhux irrakkomandat.

Ghandek specifkament tghid lit-tabib tieghek jekk qieghed tiehu xi prodott medicinali li huwa anti-infjammatorju li mhux steroid, normalment użat biex jiġi ittrattat l-uġiġh u/jew kundizzjonijiet infjammatorji tal- muskoli jew tal-gogi, jew jekk qed tiehu l-eparina jew xi medicina ohra użata biex traqqaq id-demem, jew jekk tiehu inibitur tal-pompa protonika (ez. omeprazole) ghat-taqlib tal-istonku.

Jekk hassejt uġiġh qawwi f'sidrek (angina mhux stabbli jew attack tal-qalb), jista' jinghatalek Clopidogrel BMS flimkien ma' acetylsalicylic acid, sustanza inkorporata f'hafna medicini użati biex itaffu l-uġiġh u jnaqqsu d-deni. L-użu ta' kultant ta' acetylsalicylic acid (ta' mhux aktar minn 1000 mg f'perijodu ta' 24 siegħa) ġeneralment m'ghandux johloq problema , iżda l-użu fit-tul f'cirkostanzi oħrajn ghandu jiġi diskuss mat-tabib tieghek.

Meta tiehu Clopidogrel BMS ma' l-ikel jew ix-xorb

Clopidogrel BMS jista' jittiehed ma' l-ikel jew minghajru.

Tqala u treddigh

Huwa preferibbli li ma tużax dan il-prodott waqt it-tqala u t-treddigh.

Qabel ma tibda tiehu clopidogrel, tinforma lit-tabib jew lill-ispizjar/a tieghek jekk inti tqila jew tahseb li inti tqila. Jekk tohroġ tqila waqt li qiegħda tiehu Clopidogrel BMS, għarraf minnufih lit-tabib tieghek billi huwa rrakkomandat li ma tiehux clopidogrel waqt it-tqala.

Waqt li qiegħed tiehu Clopidogrel BMS, għandek tikkonsulta mat-tabib tieghek dwar it-treddigh tat-tarbija.

Itlob il-parir tat-tabib jew ta' l-ispizjar tieghek qabel tiehu xi medicina.

Sewqan u thaddim ta' magni

Clopidogrel m'għandux jaffettwa is-sewqan jew it-thaddim ta' magni.

Taghrif importanti dwar xi whud mis-sustanzi ta' Clopidogrel BMS

Clopidogrel BMS fih il-lactose. Jekk it-tabib qallek li għandek intolleranza għal ċerti tipi ta' zokkor (e.ż. lactose), ikkuntatja lit-tabib tieghek qabel tiehu dan il-prodott medicinali.

Clopidogrel BMS fih ukoll il-castor oil idroġenat li jista' jikkawża taqlib ta' l-istonku jew dijarrea

3. KIF GħANDEK TIEHU CLOPIDOGREL BMS

Dejjem għandek tiehu Clopidogrel BMS skond il-parir tat-tabib. Dejjem għandek taċċerta ruhek mat-tabib jew ma' l-ispizjar tieghek jekk ikollok xi dubju.

Jekk kellek ugiġh sever f' sidrek (angina instabbli jew attakk tal-qalb), it-tabib jista' jagħtik 300 mg ta' Clopidogrel BMS (pillola 1 ta' 300 mg jew 4 pilloli ta' 75 mg) darba fil-bidu tal-kura. Wara, id-doża normali hija ta' pillola waħda ta' 75 mg Clopidogrel BMS kuljum li għandha tittiehed mill-halq ma' l-ikel jew fuq stonku vojta u fl-istess hin kull gurnata.

Għandek tiehu clopidogrel sakemm it-tabib jibqa' jagħmillek ir-riċetta.

Jekk tiehu Clopidogrel BMS aktar milli suppost:

Għarraf lit-tabib jew mur fid-dipartiment ta' l-emergenza ta' l-egreb sptar minhabba r-riskju oġġla ta' fsada.

Jekk tinsa tiehu Clopidogrel BMS:

Jekk tinsa tiehu xi doża ta' clopidogrel, iżda tiftakar fit-12-il siegħa ta' wara, hu l-pillola mill-ewwel, imbagħad hu l-pillola li jkun imiss fil-hin tas-soltu.

Jekk tinsa tiehu Clopidogrel BMS għal aktar minn 12-il siegħa, sempliciment hu d-doża waħda li jkun imiss fil-hin tas-soltu. Tihux doża doppja biex tagħmel tajjeb għad-doża li tkun insejt tiehu.

Għall-pakketti ta' 7, 14, 28 u 84 pilloli, tista' tiċċekkja l-gurnata li fiha hadt l-aħħar il-pillola ta' clopidogrel billi tirreferi għall-kalendarju stampat fuq il-folja.

Meta tieqaf tiehu Clopidogrel BMS:

Twaqqaf il-kura. Informa lit-tabib jew l-ispizjar tieghek qabel twaqqaf il-kura.

Jekk għandek aktar mistoqsijiet dwar l-użu ta' dan il-prodott, staqsi lit-tabib jew lill-ispizjar tieghek.

4. EFFETTI SEKONDARJI LI JISTA' JKOLLU

Bhal kull medicina ohra, Clopidogrel BMS jista' jkollu effetti sekondarji, ghalkemm ma jidhrux fuq kulhadd.

Gharraf lit-tabib tieghek minnufih jekk:

- jitlaghlek id-deni, ikollok sinjali ta' infezzjoni jew hafna gheja. Dawn jista' jkunu minhabba tnaqqis rari ta' xi cellulati tad-demmm.
- sinjali ta' mard tal-fwied bhal sfurija tal-gilda u/jew ta' l-ghajnejn (suffejra), kemm jekk dan huwa assoċjat jew le ma' emoraġija li tidher taht il-gilda bhala tikek homor irraq u/jew konfużjoni (ara sezzjoni 2 'Oqghod attent hafna b' Clopidogrel BMS ').
- nefha fil-halq jew disturbi fil-gilda bhal raxxijiet u hakk, infafet fil-gilda. Dawn jistghu jkunu sinjali ta' reazzjoni allergika.

L-izjed effett sekondarju komuni (jaffettwa minn 1 sa 10 pazjenti minn kull 100) irrappurtat b' clopidogrel hija l-fsada. Din tista' ssehh bhala fsada fl-istonku jew fl-imsaren, tbengil, ematoma (fsada jew tbengil mhux tas-soltu taht il-gilda), tinfarag, demm fl-awrina. F'numru zghir ta' kazijiet ohra gew irrappurtati fsada fl-ghajn, fir-ras, fil-pulmun jew fil-gogi.

Jekk tbatu minn fsada ghal perijodu twil waqt li qed tiehu Clopidogrel BMS

Jekk taqta' x'imkien jew twegga', id-demmm jista' jdum aktar mis-soltu biex jieqaf. Dan minhabba l-mod ta' kif tahtem il-medicina tieghek billi ma thallix li jiffurmaw ic-capep tad-demmm. Ghal qtugh u feriti zghar ez. meta taqta' x'imkien, meta tqaxxar, normalment m'hemmx ghalfejn tinkwieta. Madanakollu, jekk id-demmm li hiereg jinkwetak, ghandek tkellem lit-tabib tieghek minnufih (ara sezzjoni 2 'Oqghod attent hafna b' Clopidogrel BMS ').

Effetti sekondarji ohra li gew irrappurtati b' clopidogrel huma:

Effetti sekondarji komuni (jaffettwaw minn 1 sa 10 pazjenti minn kull 100): Dijarea, ughigh addominali, indigestjoni jew hruq fl-istonku.

Effetti sekondarji mhux komuni (jaffettwaw minn 1 sa 10 pazjenti minn kull 1,000): Ughigh ta' ras, ulcera fl-istonku, rimettar, tqalligh, stitikezza, gass zejjed fl-istonku jew fl-imsaren, raxxijiet, hakk, sturdament, sensazzjoni ta' tneimm u tirzih.

Effetti sekondarji rari (jaffettwaw minn 1 sa 10 pazjenti minn kull 10,000): Vertigo.

Effetti sekondarji rari hafna (jaffettwaw anqas minn pazjent 1 minn kull 10,000): Suffejra; ughigh addominali qawwi flimkien ma' jew minghajr ughigh fid-dahar; deni, diffikultajiet fin-nifs kultant assoċjati mas-soghla; reazzjonijiet allergici generalizzati; nefha fil-halq; infafet fil-gilda; reazzjoni allergika fil-gilda; infjammazzjoni tal-halq (stomatite); tnaqqis fil-pressure tad-demmm; konfużjoni; allucinazzjonijiet; ughigh fil-gogi; ughigh muskolari; tibdiliet fil-mod ta' kif jinteghmu l-affarijiet.

Barra minn hekk, it-tabib tieghek jista' jinduna b'xi tibdil fir-rizultati tat-testijiet tad-demmm jew ta' l-awrina tieghek.

Jekk xi wiehed mill-effetti sekondarji jiggrava, jew jekk tinnota xi effetti sekondarji li m'humix imsemmijin f'dan il-fuljett, jekk joghgbok, ghid lit-tabib jew lill-ispizjar tieghek.

5. KIF TAHZEN CLOPIDOGREL BMS

Zommu fejn ma jintlahaqx u ma jidhirx mit-tfal.

Tuzax clopidogrel wara d-data ta' skadenza li tidher fuq il- kaxxa few fuq il-folja.

Irreferi fuq il-kaxxa ghall-kundizzjonijiet ta' kif jinhasen.

Jekk Clopidogrel BMS huwa fornut go folji tal-PVC/PVDC/Aluminju, ahzen f'temperatura taht 30°C.

Jekk Clopidogrel BMS huwa fornut go folji kollha kemm huma ta' l-aluminju, din Din il-medicina m'ghandhiex bzonn hazna speċjali.

Tużax Clopidogrel BMS jekk tinnota xi sinjali visibli ta' deterjorament.

Il-medicini m'ghandhomx jintremew ma' l-ilma tad-dranagg jew ma' l-iskart domestiku. Staqsi lill-ispizjar dwar kif ghandek tarmi medicini li m'ghandekx bzonn. Dawn il-mizuri jghinu ghal protezzjoni ta' l-ambjent.

6. AKTAR TAGHRIF

X'fih Clopidogrel BMS

Is-sustanza attiva hi clopidogrel. Kull pillola fiha 75 mg ta' clopidogrel (bhala hydrogen sulphate).

Is-sustanzi l-oħra huma mannitol (E421), castor oil idrogenat, microcrystalline cellulose, macrogol 6000 u hydroxypropylcellulose b'sostituzzjoni baxxa fil-qalba tal-pillola, u lactose (iz-zokkor li jinsab fil-halib), hypromellose (E464), triacetin (E1518), iron oxide ahmar (E172), titanium dioxide (E171), u carnauba wax fir-rita tal-pillola.

Id-dehra ta' Clopidogrel BMS u l-kontenuti tal-pakkett

Il-pilloli miksija b'rita ta' Clopidogrel BMS 75-mg huma tondi, konvessi miż-żewg naħat, ta' kulur roża, pilloli miksija b'rita bin-numru '75' imnaqqax fuq naħa waħda u n-numru '1171' imnaqqax fuq in-naħa l-oħra. Clopidogrel BMS huwa fornut f'kaxex tal-kartun li fihom 7, 14, 28, 30, 84, 90 u 100 pilloli go folji tal-PVC/PVDC/Aluminju jew go folji magħmulin kollha mill-aluminju, jew 50x1 pilloli f'folji tal-PVC/PVDC/Aluminju jew f'folji mtaqqbin b'doza waħda kollha kemm huma ta' l-aluminju. Mhux id-daqsijiet kollha tal-pakketti jistghu jkunu ghal skop kummerċjali.

Id-Detentur ta' l-Awtorizzazzjoni għat-Tqeghid fis-Suq u l-Manifattur:

Id-Detentur ta' l-Awtorizzazzjoni għat-tqeghid fis-suq:

Bristol Myers Squibb Pharma EEIG
Uxbridge Business Park
Sanderson Road
Uxbridge UB8 1DH
Ir-Renju Unit

Manifattur:

Sanofi Winthrop Industrie
1, rue de la Vierge, Ambarès & Lagrave, F-33565 Carbon Blanc cedex, Franza
u/jew
Sanofi-Synthelabo Limited,
Edgefield Avenue, Fawdon
Newcastle Upon Tyne, Tyne & Wear NE3 3TT - UK, Renju Unit
u/jew
Sanofi Winthrop Industrie
6, boulevard de l'Europe, F-21800 Quétigny, Franza

Għal kull tagħrif dwar din il-medicina, jekk jogħgbok, ikkuntattja lir-rappreżentant lokali tad-detentur ta' l-awtorizzazzjoni għat-tqeghid fis-suq.

Belgique/België/Belgien
Bristol-Myers Squibb Belgium S.A./N.V.
Tél/Tel: + 32 2 352 76 11

Luxembourg/Luxemburg
Bristol-Myers Squibb Belgium S.A./N.V.
Tél/Tel: + 32 2 352 76 11

България
Bristol-Myers Squibb Gyógyszerkereskedelmi Kft.
Тел.: + 359 800 12 400

Magyarország
Bristol-Myers Squibb Gyógyszerkereskedelmi Kft.
Тел.: + 36 1 301 9700

Česká republika
Bristol-Myers Squibb spol. s r.o.
Tel: +420 221 016 111

Malta
Bristol-Myers Squibb S.r.l.
Tel: + 39 06 50 39 61

Danmark
Bristol-Myers Squibb Denmark
Tlf: + 45 45 93 05 06

Nederland
Bristol-Myers Squibb BV
Tel: + 31 34 857 42 22

Deutschland
Bristol-Myers Squibb GmbH & Co. KGaA
Tel: + 49 89 121 42-0

Norge
Bristol-Myers Squibb Norway Ltd
Tlf: + 47 67 55 53 50

Eesti
Bristol-Myers Squibb Gyógyszerkereskedelmi Kft
Tel: +372 6827 400

Österreich
Bristol-Myers Squibb GesmbH
Tel: + 43 1 60 14 30

Ελλάδα
Bristol-Myers Squibb A.E.
Τηλ: + 30 210 6074300

Polska
Bristol-Myers Squibb Polska Sp. z o.o.
Tel: + 48 22 5796666

España
Bristol-Myers Squibb, S.A.
Tel: + 34 91 456 53 00

Portugal
Bristol-Myers Squibb Farmacêutica Portuguesa,
S.A.
Tel: + 351 21 440 70 00

France
Bristol-Myers Squibb Sarl
Tél: + 33 (0)810 410 500

România
Bristol-Myers Squibb Gyógyszerkereskedelmi Kft.
Tel: + 40 (0)21 260 10 46

Ireland
Bristol-Myers Squibb Pharmaceuticals Ltd
Tel: + 353 (1 800) 749 749

Slovenija
Bristol-Myers Squibb spol. s r.o.
Tel: + 386 1 236 47 00

Ísland
Vistor hf
Sími: + 354 535 7000

Slovenská republika
Bristol-Myers Squibb spol. s r.o.
Tel: + 421 2 59298411

Italia
Bristol-Myers Squibb S.r.l.
Tel: + 39 06 50 39 61

Suomi/Finland
Oy Bristol-Myers Squibb (Finland) Ab
Puh/Tel: + 358 9 251 21 230

Κύπρος
Ακησ Παναγιωτου & Υιοσ Ε.Π.Ε.
Τηλ: + 357 22 677038

Sverige
Bristol-Myers Squibb AB
Tel: + 46 8 704 71 00

Latvija
Bristol-Myers Squibb Gyógyszerkereskedelmi Kft.
Tel: + 371 750 21 85

United Kingdom
Bristol-Myers Squibb Pharmaceuticals Ltd
Tel: + 44 (0800) 731 1736

Lietuva
Bristol-Myers Squibb Gyógyszerkereskedelmi Kft.
Tel: +370 5 2790 762

Dan il-fuljett kien approvat l-ahhar f' {XX/SSSS}

Informazzjoni dettaljata dwar din il-medicina tinsab fuq il-website ta' l-Aġenzija Ewropea dwar il-medicini (EMA): <http://www.emea.europa.eu/>

Prodott medicinali li m'għadux awtorizzati

FULJETT TA' TAGHRIF: INFORMAZZJONI GHAL MIN QED JAGHMEL UŻU MINNU

Clopidogrel BMS 300 mg pilloli miksija b'rita clopidogrel

Aqra sew dan il-fuljett kollu qabel tibda tiehu din il-mediċina.

- Żomm dan il-fuljett. Jista' jkollok b'zonn terġa' taqrah.
- Jekk ikollok aktar mistoqsijiet, staqsi lit-tabib jew lill-ispizjar tiegħek.
- Din il-mediċina giet mogħtija lilek. M'għandekx tgħaddiha lil persuni oħra. Tista' tagħmlilhom il-ħsara, anki jekk ikollhom l-istess sintomi bħal tiegħek.
- Jekk xi wiehed mill-effetti sekondarji jiggrava jew jekk tinnota xi effetti sekondarji li m'humiex imsemmijin f'dan il-fuljett, jekk jogħġbok, għid lit-tabib jew lill-ispizjar tiegħek.

F'dan il-fuljett:

1. X'inhu Clopidogrel BMS u għalxiex jintuża
2. Qabel ma tiehu Clopidogrel BMS
3. Kif għandek tiehu Clopidogrel BMS
4. Effetti sekondarju li jista' jkollu
5. Kif taħzen Clopidogrel BMS
6. Aktar tagħrif

1. X'INHU CLOPIDOGREL BMS U GHALXIEX JINTUŻA

Clopidogrel BMS jifforma parti minn grupp ta' mediċini msejja prodotti mediċinali ta' kontra l-plejtlets. Plejtlets huma partijiet zghar hafna fid-dem, iżghar miċ-ċelluli ħomor jew bojod tad-dem, li jingemgħu flimkien waqt li jkun qed jagħqad id-dem. Il-prodotti mediċinali ta' kontra l-plejtlets jilqgħu għal dan u jnaqqsu l-possibiltajiet li jiffurmaw ċapep tad-dem (proċess imsejjaħ trombozi).

Clopidogrel BMS jittiehed biex inaqqas ir-riskju li ċapep tad-dem (trombi) jiffurmaw fl-arterji mwebbsin, proċess imsejjaħ aterotrombosi, li jista' jwassal għal konsegwenzi aterotrombotiċi (bħal puplesija, attakk tal-qalb, jew mewt).

Inghatajt Clopidogrel BMS biex inaqqas ir-riskju ta' ċapep tad-dem u l-konsegwenzi severi tagħhom għaliex:

- Għandek kundizzjoni fejn l-arterji tiegħek qegħdin jibbiesu (magħrufa wkoll bħala aterosklerozi), u
- Kellek attakk tal-qalb, puplesija jew kundizzjoni magħrufa bħala mard periferali arterjali, jew
- Kellek uġiħ sever f' sidrek magħruf bħala anġina mhux stabbli jew infart mijokardijaku (attakk ta' qalb). Għatt-trattament ta' din il-kundizzjoni t-tabib tiegħek seta' poġġa *stent* fl' arterja li nstaddet jew li djeqet biex iċ-ċirkolazzjoni effettiva tad-dem tigi restawrata.. Inti trid tinghata wkoll mit-tabib tiegħek acetylsalicylic acid (sustanza li tinsab f'ħafna mediċini u li tintuża biex ittaffi l-uġiħ u tnizzel id-deni kif ukoll biex tippreveni li jiffurmaw ċapep ta' demm).

2. QABEL MA TIEHU CLOPIDOGREL BMS

Tihux Clopidogrel BMS:

- Jekk inti allergiku/a (tbatu minn sensitività eċċessiva) għall-clopidogrel jew sustanzi oħra ta' Clopidogrel BMS;
- Jekk tbatu minn kundizzjoni medika li fil-preżent qiegħda tikkawża fsada, bħal ulċera fl-istonku jew fsada gewwa l-moħħ;
- Jekk tbatu minn mard sever tal-fwied.

Jekk taħseb li xi wahda minn dawn tgħodd għalik, jew jekk għandek xi dubju, hu parir tat-tabib tiegħek qabel tibda tiehu clopidogrel.

Oqghod attent hafna b' Clopidogrel:

Jekk xi sitwazzjoni msemmija hawn taht tghodd ghalik, hu parir tat-tabib tieghek qabel tibda tiehu clopidogrel:

- jekk tinsab f'riskju ta' fsada bhal:
  - kundizzjoni medika li tpoġġik f'riskju ta' fsada interna (bhal ulċera fl-istonku)
  - mard fid-demmm li jwassal ghal fsada interna (dmija f'xi tessuti, organi jew ġogi ta' ġismek);
  - ferita serja riċenti;
  - operazzjoni riċenti (anki tas-snien);
  - operazzjoni li ser issirlek (anki tas-snien) fis-sebat ijiem li ġejjin.
- jekk fl-ahhar sebat ijiem kellek ċappa ta' demm f'arterja f'mohhok (puplesija iskemika)
- jekk qieghed/qieghda tiehu xi tip ta' medicina ohra (ara 'Meta tiehu medicini ohra').
- jekk tbatu minn mard tal-kliwi jew tal-fwied.

Waqt li qieghed/qieghda tiehu clopidogrel:

- Ghandek tghid lit-tabib tieghek jekk ghandek xi operazzjoni ppjanata (anki tas-snien).
- Ghandek ukoll tghid lit-tabib tieghek minnufih jekk tizviluppa kundizzjoni medika li tinkludi deni u tbengil taht il-ġilda li jidher bhal tikek honor irqaq, flimkien ma' jew minghajr gheja kbira mhux spjegata, konfużjoni, sfurija tal-ġilda jew ta' l-għajnejn (suffejra) (ara sezzjoni 4 'EFFETTI SEKONDARJI LI JISTA' JKOLLU').
- Jekk taqta' x'imkien jew twegġa', id-demmm jista' jdum aktar mis-soltu biex jieqaf. Dan minhabba l-mod ta' kif tahtem il-medicina tieghek billi ma thallix li jiffurmaw ic-capep tad-demmm. Ghal qtugh u feriti zghar ez. meta taqta' x'imkien, meta tqaxxar, normalment m'hemmx ghalfejn tinkwieta. Madanakollu, jekk id-demmm li hiereg jinkwetak, ghandek tkellem lit-tabib tieghek minnufih (ara sezzjoni 4 'EFFETTI SEKONDARJI LI JISTA' JKOLLU').
- It-tabib tieghek jista' jordnalek testijiet tad-demmm.
- Ghandek tghid lit-tabib jew lill-ispizjar tieghek jekk tinnota xi effett mhux mixtieq li mhux immizzel fis-sezzjoni 4 'EFFETTI SEKONDARJI LI JISTA' JKOLLU' ta' dan il-fuljett jew jekk tinnota effett mhux mixtieq li qieghed jiggrava.

Clopidogrel m'ghandux jinghata lit-tfal jew lill-adolexxenti.

Meta tiehu medicini ohra:

Xi medicini ohra jistghu jeffettwaw l-uzu ta' clopidogrel u vice-versa.

Jekk joghg'bok, ghid lit-tabib jew lill-ispizjar tieghek jekk qieghed tiehu jew hadt dan l-ahhar xi medicini ohra, anki daww minghajr ricetta.

L-uzu ta' sustanzi kontra l-koagulazzjoni tad-demmm li jittiehdu mill-halq (medicini li jraqu d-demmm) flimkien ma' clopidogrel mhux irrakkomandat.

Ghandek specifikkament tghid lit-tabib tieghek jekk qieghed tiehu xi prodott medicinali li huwa anti-infjammatorju li mhux steroid, normalment uzat biex jigi ittrattat l-ugigh u/jew kundizzjonijiet infjammatorji tal-muskoli jew tal-ġogi, jew jekk qed tiehu l-eparina, jew xi medicina ohra uzata biex traqqaq id-demmm, jew jekk tiehu inibitur tal-pompa protonika (ez. omeprazole) ghat-taqlib tal-istonku.

Jekk hassejt ugigh qawwi f'sidrek (angina mhux stabbli jew attack tal-qalb), jista' jinghatalek Clopidogrel BMS flimkien ma' acetylsalicylic acid, sustanza inkorporata f'hafna medicini uzati biex itaffu l-ugigh u jnaqqsu d-deni. L-uzu ta' kultant ta' acetylsalicylic acid (ta' mhux aktar minn 1000 mg f'perijodu ta' 24 siegha) ġeneralment m'ghandux johloq problema, izda l-uzu fit-tul f'cirkostanzi ohrajn ghandu jigi diskuss mat-tabib tieghek.

Meta tiehu Clopidogrel BMS ma' l-ikel jew ix-xorb

Clopidogrel BMS jista' jittiehed ma' l-ikel jew minghajru.

Tqala u treddigh

Huwa preferibbli li ma tuzax dan il-prodott waqt it-tqala u t-treddigh.

Qabel ma tibda tiehu clopidogrel, għandek tinforma lit-tabib jew lill-ispizjar/a tiegħek jekk inti tqila jew taħseb li inti tqila. Jekk tohroġ tqila waqt li qiegħda tiehu Clopidogrel BMS, għarraf minnufih lit-tabib tiegħek billi huwa rrakkomandat li ma tiħux clopidogrel fit-tqala.

Waqt li qiegħed tiehu Clopidogrel BMS, għandek tikkonsulta mat-tabib tiegħek dwar it-treddigh tat-tarbija.

Itlob il-parir tat-tabib jew ta' l-ispizjar tiegħek qabel tiehu xi medicina.

Sewqan u thaddim ta' magni

Clopidogrel m'għandux jaffettwa is-sewqan jew it-thaddim ta' magni.

Tagħrif importanti dwar xi whud mis-sustanzi ta' Clopidogrel BMS

Clopidogrel BMS fih il-lactose. Jekk it-tabib qallek li għandek intolleranza għal ċerti tipi ta' zokkor (e.ż. lactose), ikkuntatja lit-tabib tiegħek qabel tiehu dan il-prodott mediċinali.

Clopidogrel BMS fih ukoll il-castor oil idroġenat li jista' jikkawża taqlib ta' l-istonku jew dijarrea

3. KIF GHANDEK TIEHU CLOPIDOGREL BMS

Dejjem għandek tiehu Clopidogrel BMS skond il-parir tat-tabib. Dejjem għandek taċċerta ruhek mat-tabib jew ma' l-ispizjar tiegħek jekk ikollok xi dubju.

Jekk kellek uġigh sever f'sidrek (angina instabbli jew attack tal-qalb), it-tabib jista' jagħtik 300 mg ta' Clopidogrel BMS (pillola 1 ta' 300 mg jew 4 pilloli ta' 75 mg) darba fil-bidu tal-kura. Wara, id-doża normali hija ta' pillola waħda ta' 75 mg Clopidogrel BMS kuljum li għandha tittiehed mill-halq ma' l-ikel jew fuq stonku vojta u fl-istess hin kull ġurnata.

Għandek tiehu clopidogrel sakemm it-tabib jibqa' jagħmillek ir-riċetta.

Jekk tiehu Clopidogrel BMS aktar milli suppost:

Għarraf lit-tabib jew mur fid-dipartiment ta' l-emergenza ta' l-egreb spatar minhabba r-riskju oghla ta' fsada.

Jekk għandek aktar mistoqsijiet dwar l-użu ta' dan il-prodott, staqsi lit-tabib jew lill-ispizjar tiegħek.

4. EFFETTI SEKONJARJI LI JISTA' JKOLLU

Bhal kull medicina ohra, Clopidogrel BMS jista' jkollu effetti sekondarji, għalkemm ma jidhrux fuq kulhadd.

Għarraf lit-tabib tiegħek minnufih jekk:

- jitlegħlek id-deni, ikollok sinjali ta' infezzjoni jew hafna gheja. Dawn jista' jkunu minhabba tnaqqis rari ta' xi ċelluli tad-demem.
- sinjali ta' mard tal-fwied bhal sfurija tal-gilda u/jew ta' l-ghajnejn (suffejra), kemm jekk dan huwa assoċjat jew le ma' emoraġija li tidher taht il-gilda bhala tikek homor irraq u/jew konfużjoni (ara sezzjoni 2 'Oqghod attent hafna b' Clopidogrel BMS ').
- nefha fil-halq jew disturbi fil-gilda bhal raxxijiet u hakk, infafet fil-gilda. Dawn jistghu jkunu sinjali ta' reazzjoni allergika.

L-izjed effett komuni (jaffettwa minn 1 sa 10 pazjenti minn kull 100) irrappurtat b' Clopidogrel BMS hija l-fsada. Din tista' ssehh bhala fsada fl-istonku jew fl-imsaren, tbengil, ematoma (fsada jew tbengil mhux tas-soltu taht il-gilda), tinfarag, demm fl-awrina. F'numru zghir ta' kazijiet ohra gew irrappurtati fsada fl-ghajn, fir-ras, fil-pulmun jew fil-gogi.

Jekk tbatu minn fsada għal perjodu twil waqt li qed tiegħu clopidogrel

Jekk taqta' x'imkien jew twegġa', id-demm jista' jidm aktar mis-soltu biex jieqaf. Dan minhabba l-mod ta' kif taħdem il-medicina tiegħek billi ma thallix li jiffurmaw iċ-ċapep tad-demm. Għal qtugħ u feriti żgħar eż. meta taqta' x'imkien, meta tqaxxar, normalment m'hemm għalfejn tinkwieta. Madanakollu, jekk id-demm li hiereġ jinkwetak, għandek tkellem lit-tabib tiegħek minnufih (ara sezzjoni 2 'Ogħhod attent hafna b' Clopidogrel BMS').

Effetti oħra li ġew irrappurtati b' clopidogrel huma:

Effetti sekondarji komuni (jaffettwaw minn 1 sa 10 pazjenti minn kull 100): Dijarea, ugiġħ addominali, indigestjoni jew hruq fl-istonku.

Effetti sekondarji mhux komuni (jaffettwaw minn 1 sa 10 pazjenti minn kull 1,000): Ugiġħ ta' ras, ulċera fl-istonku, rimettar, tqalligh, stitikezza, gass żejjed fl-istonku jew fl-imsaren, raxxijiet, hukk, sturdament, sensazzjoni ta' tnefnim u tirziħ.

Effetti sekondarji rari (jaffettwaw minn 1 sa 10 pazjenti minn kull 10,000): Vertigo.

Effetti sekondarji rari hafna (jaffettwaw anqas minn pazjent 1 minn kull 10,000): Suffejra; ugiġħ addominali qawwi flimkien ma' jew mingħajr ugiġħ fid-dahar; deni, diffikultajiet fin-nifs kultant assoċjati mas-sogħla; reazzjonijiet allergiċi ġeneralizzati; nefha fil-halq; infafet fil-ġilda; reazzjoni allergika fil-ġilda; infjammazzjoni tal-halq (stomatite); tnaqqis fil-pressjoni tad-demm; konfużjoni; allucinazzjonijiet; ugiġħ fil-ġogi; ugiġħ muskolari; fil-mod ta' kif jintegħmu l-affarijiet.

Barra minn hekk, it-tabib tiegħek jista' jinduna b'xi tibdil fir-rizultati tat-testijiet tad-demm jew ta' l-awrina tiegħek.

Jekk xi wieħed mill-effetti sekondarji jiggrava, jew jekk tinnota xi effetti sekondarji li m'humiex imsemmijin f'dan il-foljett, jekk jogħġbok, għid lit-tabib jew lill-ispizjar tiegħek.

5. KIF TAĦŻEN CLOPIDOGREL BMS

Żommu fejn ma jintlaħaqx u ma jidhrix mit-tfal.

Tużax clopidogrel wara d-data ta' skadenza li tidher fuq il-kaxxa jew fuq il-folja.

Din il-medicina m'għandhiex bżonn hażna speċjali.

Tużax clopidogrel jekk tinnota xi sinjali visibli ta' deterjorament.

Il-medicini m'għandhomx jintremew ma' l-ilma tad-dranagg jew ma' l-iskart domestiku. Staqsi lill-ispizjar dwar kif għandek tarmi medicini li m'għandekx bżonn. Dawn il-miżuri jgħinu għal protezzjoni ta' l-ambjent.

6. AKTAR TAGHRIF

X'fih Clopidogrel BMS

Is-sustanza attiva hi clopidogrel. Kull pillola fiha 300 mg ta' clopidogrel (bhala hydrogen sulphate).

Is-sustanzi l-oħra huma mannitol (E421), castor oil idroġenat, microcrystalline cellulose, macrogol 6000 u hydroxypropylcellulose b'sostituzzjoni baxxa, fil-qalba tal-pillola u lactose (iz-zokkor li jinsab fil-halib), hypromellose (E464), triacetin (E1518), iron oxide aħmar (E172), titanium dioxide (E171), u carnauba wax fir-rita tal-pillola.

Id-dehra ta' Clopidogrel BMS u l-kontenuti tal-pakkett

Il-pilloli miksiya b'rita ta' Clopidogrel BMS 300 mg huma oblungi, ta' kulur roża, pilloli miksiya b'rita bin-numru '300' imnaqqax fuq naħa waħda u n-numru '1332' imnaqqax fuq in-naħa l-oħra.

Clopidogrel BMS huwa fornut f'kaxex tal-kartun li fihom 4x1, 30x1 u 100x1 pilloli go folji mtaqqbin ta' doza wahda maghmulin kollha kemm huma mill-aluminju. Mhux id-daqsijiet kollha tal-pakketti jistghu jkunu ghal skop kummerċjali.

Id-Detentur ta' l-Awtorizzazzjoni ghat-Tqeghid fis-Suq u l-Manifattur:

Id-Detentur ta' l-Awtorizzazzjoni ghat-tqeghid fis-suq: Bristol Myers Squibb Pharma EEIG
Uxbridge Business Park
Sanderson Road
Uxbridge UB8 1DH
Ir-Renju Unit

Manifattur:
Sanofi Winthrop Industrie
1, rue de la Vierge, Ambarès & Lagrave, F-33565 Carbon Blanc cedex, Franza

Ghal kull taghrif dwar din il-medicina, jekk joghgbok, ikkuntattja lir-rapprezentant lokali tad-Detentur ta' l-Awtorizzazzjoni ghat-tqeghid fis-suq.

Belgique/België/Belgien
Bristol-Myers Squibb Belgium S.A./N.V.
Tél/Tel: + 32 2 352 76 11

Luxembourg/Luxemburg
Bristol-Myers Squibb Belgium S.A./N.V.
Tél/Tel: + 32 2 352 76 11

България
Bristol-Myers Squibb Gyógyszerkereskedelmi Kft.
Тел.: + 359 800 12 400

Magyarország
Bristol-Myers Squibb Gyógyszerkereskedelmi Kft.
Тел.: + 36 1 301 9700

Česká republika
Bristol-Myers Squibb spol. s r.o.
Tel: +420 221 016 111

Malta
Bristol-Myers Squibb S.r.l.
Tel: + 39 06 50 39 61

Danmark
Bristol-Myers Squibb Denmark
Tlf: + 45 45 93 05 06

Nederland
Bristol-Myers Squibb BV
Tel: + 31 34 857 42 22

Deutschland
Bristol-Myers Squibb GmbH & Co. KGaA
Tel: + 49 89 121 42-0

Norge
Bristol-Myers Squibb Norway Ltd
Tlf: + 47 67 55 53 50

Eesti
Bristol-Myers Squibb Gyógyszerkereskedelmi Kft
Tel: +372 6827 400

Österreich
Bristol-Myers Squibb GesmbH
Tel: + 43 1 60 14 30

Ελλάδα
Bristol-Myers Squibb A.E.
Τηλ: + 30 210 6074300

Polska
Bristol-Myers Squibb Polska Sp. z o.o.
Tel.: + 48 22 5796666

España
Bristol-Myers Squibb, S.A.
Tel: + 34 91 456 53 00

Portugal
Bristol-Myers Squibb Farmacêutica Portuguesa,
S.A.
Tel: + 351 21 440 70 00

France
Bristol-Myers Squibb Sarl
Tél: + 33 (0)810 410 500

România
Bristol-Myers Squibb Gyógyszerkereskedelmi Kft.
Tel: + 40 (0)21 260 10 46

Ireland
Bristol-Myers Squibb Pharmaceuticals Ltd
Tel: + 353 (1 800) 749 749

Slovenija
Bristol-Myers Squibb spol. s r.o.
Tel: + 386 1 236 47 00

Ísland
Vistor hf
Sími: + 354 535 7000

Slovenská republika
Bristol-Myers Squibb spol. s r.o.
Tel: + 421 2 59298411

Italia
Bristol-Myers Squibb S.r.l.
Tel: + 39 06 50 39 61

Suomi/Finland
Oy Bristol-Myers Squibb (Finland) Ab
Puh/Tel: + 358 9 251 21 230

Κύπρος
Ακησ Παναγιωτου & Υιοσ Ε.Π.Ε.
Τηλ: + 357 22 677038

Sverige
Bristol-Myers Squibb AB
Tel: + 46 8 704 71 00

Latvija
Bristol-Myers Squibb Gyógyszerkereskedelmi Kft.
Tel: + 371 750 21 85

United Kingdom
Bristol-Myers Squibb Pharmaceuticals Ltd
Tel: + 44 (0800) 731 1736

Lietuva
Bristol-Myers Squibb Gyógyszerkereskedelmi Kft.
Tel: +370 5 2790 762

Dan il-fuljett kien approvat l-ahhar f' {XX/SSSS}

Informazzjoni dettaljata dwar din il-medicina tinsab fuq il-website ta' l-Aġenzija Ewropea dwar il-Medicini (EMA): <http://www.emea.europa.eu/>